

V mezinárodním dění vyvolala mimořádnou pozornost smrt papeže Jana Pavla II, jehož pontifikát v čele katolické církve trval více než 26 let - zemřel 2. dubna. Byl všeobecně uznávaným státníkem i mimo duchovní sféru. Jeho nástupcem byl 18. dubna zvolen německý kardinál Joseph Ratzinger, který přijal jméno Benedikt XVI, blízký spolupracovník svého předchůdce.

Rok 2005 byl v našem regionu ve znamení vzpomínkových akcí na 200. výročí bitvy u Slavkova, vyvrcholených velkolepou rekonstrukcí bitvy Tří císařů 3.12. předvedenou pod vrchem Santon u Tvarožné čtyřmi tisíci vojáky zneprátelených stran v přímém přenosu České televize. Tomuto tématu jsou na konci letošních zápisů do kroniky věnovány čtyři obsáhlé texty.

Z politických událostí se připomíná ustavení nové vlády premiéra Jiřího Paroubka dne 25.4., poté co předchozí předseda vlády Stanislav Gross byl veřejným tlakem donucen podat demisi v souvislosti s aférami kolem své osoby. Paroubkova koaliční vláda ČSSD s lidovci a unionisty byla po Špidlově a Grossově již třetí ve volebním období.

V zápisech o místních událostech stojí v popředí slavnost odhalení nového památníku obětem válek při příležitosti 60. výročí ukončení 2. světové války, obnova žatčanského kroje, úmrtí našeho rodáka P. Antonína Hladkého, velká rekonstrukce orlovný a také výjimečné 65. výročí svatby manželů Jana a Boženy Lautrbachových z čísla 282.

Koncept zápisu do kroniky za rok 2005 byl projednán v letopisecké komisi dne 9.8.2006 a zastupitelstvem obce schválen 6.9.2006.

Úvod

V zastupitelstvu obce nedošlo ke změnám. Scházelo se pravidelně každou druhou středu v měsíci, mimořádně se sešlo 30. května k naléhavému řešení údržby zeleně v obci.

Hlavní body jednání:

- nepřestávající úsilí o zahájení výstavby splaškové kanalizace
- schválen Ing. Roman Kulíšek z Brna pro stavební dozor při výstavbě kanalizace
- postavení památníku obětem válek a jeho slavnostní odhalení 8.5.2005
- podpora obnovy místního lidového kroje z rozpočtu obce
- žádost o zavedení internetu do obecní knihovny, internet byl uveden do provozu do konce roku
- zadáno zpracování nového územního plánu obce
- poskytnutí půjčky ZD Žatčany na nákup nové motorové sekačky trávy
- zajistilo obnovu technologického vybavení kuchyně ZŠ
- rekonstrukce sociálního zařízení v ZŠ
- modernizace veřejného osvětlení obce
- schválení odkoupení domu č. 36 Vlastimila Teplého (bývalá pekárna) do vlastnictví obce
- na základě konkursu jmenovalo novou ředitelku ZŠ Mgr. Moniku Opavskou
- projednalo studii na prodloužení sportovního a oddechového areálu u hřiště
- do nově vytvořené školské rady jmenovalo jako zástupce obce Mgr. Karlu Jarošovou a Zdeňka Sýkoru
- v průběhu roku získalo státní dotaci 190 tis. Kč na modernizaci vybavení školní

Zastupitelstvo obce

kuchyně a 100 tis. Kč na zpracování nového územního plánu obce

Stálými pracovníky OÚ jsou starosta obce Ing. Oldřich Zapoměl a samostatná referentka Jana Jašová. Při údržbě obecního majetku a veřejných prostranství vypomáhají manuálními pracemi důchodci Jan Lautrbach a Jan Florián. Na provoz loni zakoupeného geografického informačního systému vyžadujícího rozsáhlou vnitřní paměť se obec začátkem roku vybavila novým výkonným počítačem BRAVE.

Obecní úřad

Příjmy v tis. Kč	Rozp	Skut.	Výdaje v tis. Kč	Rozp	Skut.
Daň ze závislé činnosti	1000	1054	Myslivecké sdružení	4	4
Daň z příjmu fyz. osob	500	602	Péče o toulavé psy	10	10
Daň vybíraná srážkou	65	59	Doprava	75	60
Daň z příjmu práv. osob	1100	1221	Pitná voda	60	16
Daň z příjmu obce	15	14	Kanalizace	16	28
DPH	1600	1935	Cest.ruch - Slavk.bojiště	15	14
Daň z nemovitosti	800	787	Základní škola	1190	990
Správní a místní popl.	60	84	Kult. -knihovna, kronika	70	78
Poplatky za odpady	250	256	Oprava památek	302	258
Popl. za telev. a rozhlas	115	115	Kulturní akce	230	201
Poplatky za tenis. hřiště	20	20	Dar narozeným dětem	40	35
Nájem za hřobová místa	40	40	Rozhlas,televize,zpravo d	188	171
Ost. příjmy za služby	5	7	Tělových. a zájm. činn.	440	414
Odvody z odpisů ZŠ	28	27	Přísp. na sanit. službu	4	4
Pronájmy nemovitostí	115	138	Údržba obec. budov	20	11
Úroky a zisk	99	125	Veřejné osvětlení	200	152
Sankční platby a vratky	0	3	Pohřebnictví	30	21
Ostatní nedaňové příjmy	65	66	Místní inž. sítě	3	2
Příspěvek na investice	30	21	Územní plánování	350	253
Dotace souhrnné	113	112	Daň z nem.,odkup domu	531	16
Dot. na indiv. dopravu	6	6	Odpady	470	419
Dotace na územní plán	100	100	Zeleň a vzhled obce	575	540
Dot.na vybav. šk.kuch.	190	190	Přísp. na revital. krajiny	3	2
Dotace na hasiče	23	23	Přísp. na indiv. dopravu	6	6
Příjmy celkem	6339	7005	Stravování důchodců	2	2
Zůstatek min. let	0	-1903	Požární ochrana	83	80
			Zastupitelstvo obce	680	623
			Místní správa	670	631
			Ostatní činnosti, rezerva	72	61
Celkem	6339	5102	Výdaje celkem	6339	5102

Rozpočet
a výsledek
hospodaření

Dne 8. května odpoledne v 16:00 h se konala na návsi velká slavnost odhalení Památníku obětem válek od akad. sochaře Jiřího Sobotky z Brna. Oslava byla koncipována k 60. výročí osvobození obce, konce 2. světové války a 200. výročí bitvy u Slavkova. Již v předvečer slavnosti se konalo v orlovně posezení u cimbálu, muzika Donava vystoupila s pásmem vojenských písní zaměřených na bitvu Tří císařů.

Památník
obětem válek

Hlavní program se konal před instalovaným památníkem:

Na návsi vyhrával Big band Mojmíra Bárta, slavnostní průvod vyšel od školy těsně před 16. hodinou. Čelo průvodu tvořily 3 krojované páry chlapců a děvčat s vlajkou České republiky, Evropské unie, praporem obce a kyticí. Za nimi šel starosta obce s pozvanými hosty, členové zastupitelstva obce, tambor, vojáci v historických uniformách francouzských bojovníků Napoleonské války (5), sovětských vojáků z 2. světové války (5) a vojáků poraženého Německa (2).

Mezi pozvanými hosty byl 1. náměstek hejtmána Jihomoravského kraje Ing. Václav Horák, poslanec sněmovny parlamentu Ladislav Šustr, místostarosta pověřeného města Židlochovice Ing. Jiří Kotek, autor památníku akademický sochař Doc. Jiří Sobotka, místní duchovní správce P. M. Dibelka, starostové Těšan, Prace, Křenovic a člen rady ZO Měnína.

Slavnostní projev přednesl starosta Ing. Oldřich Zapoměl. Připomněl výročí válek a obětí prostých lidí, kteří v nich položili životy. Pozdravné projevy dále přednesli Ing. Horák a poslanec L. Šustr. O ideovém pojetí památníku hovořil autor Jiří Sobotka.

Slavnostní odhalení památníku provedli Ing. Zapoměl, Ing. Horák a L. Šustr. Poté památník požehnal místní duchovní správce P. Dibelka, následovala modlitba Otčenáše, člen zastupitelstva Zdeněk Sýkora přečetl jména obětí 1. a 2. světové války, starosta s hosty položili k památníku kyticí a všichni přítomní zazpívali státní hymnu. Pak zazněly výstřely z napoleonských pušek, děti z MŠ a ZŠ vypustily k výročí osvobození symbolických 60 balónek v barvách státní vlajky s připevněnými adresami a s prosbou, aby se ozval ten, kdo některý balónek najde. Tím byla hlavní část slavnosti, moderované místostarostou obce Petrem Jašou, ukončena.

Ve vyhrávání na návsi pokračoval Big band, ve středové části parku byla k vidění sajda německého vojska, byly předváděny zbraně z 2. světové války a z Napoleonské bitvy. Četným účastníkům slavnosti byly rozdávány koláče, v ZŠ probíhal Den otevřených dveří, před klubovnou modelářského kroužku ALKA vystavovali své modely členové kroužku.

Hosté se pak odebrali na faru, kde bylo připraveno bohaté občerstvení.

Večer od 20:00 do 22:30 h se na faře uskutečnila beseda s kronikářem obce Josefem Sedláčkem k 60. výročí osvobození obce.

Za oblačného a studeného počasí (těsně po slavnosti přišla dešťová přeháňka) se na návsi sešlo hodně občanů. Průběh vzorně připravené oslavy byl důstojným završením velké místní slavnosti. Ze slavnosti byl pořízen videozáznam na DVD.

O novém památníku a jeho autorovi je podrobně psáno na poslední straně brožury „Vzpomínky na válku“.

O několik dní později se děti dověděly, že jeden balónek byl nalezen v Šardicích

na Slovácku (11.5.) a druhý až ve Vrbovci na Slovensku (15.5.).

K výročí 60 let osvobození obce a ukončení 2. světové války vydalo zastupitelstvo obce útlu publikaci nazvanou Vzpomínky na válku. Ve sborníku vzpomíná 11 pamětníků především na přechod fronty a osvobozování obce koncem 2. světové války. Na stejné téma je připojena stať z brožury „Žatčany v minulosti a současnosti“ z roku 1970 a také výpisy z obecní a školní kroniky týkající se válečných událostí. Zaznamenané vzpomínky na válku se stávají jediným písemným dokumentem v obci vztahujícím se ke 2. světové válce.

Publikace byla zdarma doručena všem domácnostem v obci a rozdávána hostům na oslavě odhalení Památníku obětem válek. Sborník sestavil kronikář obce Josef Sedláček.

Publikace
Vzpomínky
na válku

Hlavní program velkolepých oslav k 200. výročí bitvy u Slavkova probíhal ve dnech 1.-4. prosince v celé řadě měst a vesnic slavkovského bojiště. Vyvrcholily dvouhodinovou rekonstrukcí slavného vojenského střetu na bojišti pod vrchem Santos u Tvarožné. Oslavu vysílala v přímém přenosu Česká televize. Na čtyři tisíce dobrovolníků v dobových uniformách francouzských, rakouských a ruských bojovníků, koně, děla, střelba, dobývání opěrných bodů, pohyb vojsk po bojišti apod. sledovalo 28 tisíc návštěvníků. Výročí byla věnována velká pozornost ve sdělovacích prostředcích.

Bitva před 200 lety se citelně dotkla také naší obce, kde na bývalém Žatčanském rybníku vítězný boj Napoleona končil. Francouzské vojsko ve vsi rabovalo, sedláci byli nuceni vozit do Brna obilí, oves, slámu, mouku aj., musel se dodávat dobytek pro zásobování vojska. Podle soupisu škod sepsaných na Panství chrlickém, kam naše obec patřila, přišli místní občané o 18 koní, 30 krav, 231 vepřů, 114 ovcí. Kromě toho bylo od vojsk pobráno množství šatstva, prádla, obuvi a bytového zařízení. Nemajetní domkáři museli doma ubytovat 3 muže vojska, čtvrtlánici 8, sedláci 14, k tomu ještě ustájit koně. Byl nedostatek paliva, protože vojáci všechno spálili, kostel byl téměř vydrancován, sedláci museli jezdit s koňskými povozy naloženými válečnými kořistmi.

Obcí prochází zóny slavkovského bojiště s památným bývalým mlýnem s částí zámku a zbytek hráze rybníka, po níž ustupovala kolem hořícího mlýna v odpoledních hodinách 2.12. poražená spojenecká vojska.

Obec si výročí bitvy připomněla již 8. května 2005 při odhalování nového Památníku obětem válek na oslavách 60. výročí skončení 2. světové války.

O památné bitvě se nám zachovaly dva záznamy ve starých školních kronikách a dva záznamy našich písmáků z minulého století. Všechna čtyři pojednání uvádíme v plném znění na konci kroniky t.r.:

1. O bitvě u Slavkova - zápis v 1. školní kronice od správce školy Antonína Lefnera
2. Bitva u Slavkova - zápis ve školní kronice od správce školy Gabriela Richtera
3. Po bitvě u Slavkova - úryvky z historie obce od Aloise Floriána
4. Zmařený atentát na Napoleona v Brně - zápisky Stanislava Podlouckého

200. výročí
bitvy
u Slavkova

IDS zajišťuje veřejnou dopravu v území, v němž jednotlivé druhy dopravy vzájemně spolupracují a vzájemně vytvářejí přehledný a jednoduchý systém provázaných linek s jednotným tarifem, přepravními podmínkami a pravidelnými intervaly mezi spoji. Tolik charakteristika.

Od 1. 9. t.r. se IDS přiblížil naší obci, i když se jí bezprostředně nedotýká. Na vlakovém nádraží v Sokolnicích vzniklo moderní přístupné stanoviště, ke kterému přijíždějí autobusy ze směru od Dambořic a Otnic. Odtud je možné použít rychlý vlakový spoj do Brna nebo autobusové linky. Návrh na zařazení naší obce do IDS včetně jízdních řádů byl obci předložen v prosinci t.r. Předpokládá se, že IDS vstoupí v platnost od 1.7.2006.

Integrovaný
dopravní
systém (IDS)

Tyto práce vykonává pro obec dvojice důchodců Jan Lautrbach z č. 275 a Jan Florián z č. 114 (někdy vypomáhá i jeho nejmladší syn Petr). Starají se především o pořádek v obci, úklid spadlého listí, vyhrabávání suché trávy, průklest stromů a keřů v biokoridorech, sečení trávy u rybníka. Uklízejí a připravují náves k hodům, opravují a obnovují nátěry obecních lavic.

Kromě těchto pravidelně se opakujících prací, provedli letos opravu hřbitovní zídky, oplocení školní zahrady z jižní strany, nátěry oplocení u MŠ a OÚ, provedli oplocení nově zřízeného kotce pro toulavé psy za OÚ. Podíleli se také na rekonstrukci kuchyně v MŠ. Na návsi provedli generální opravu prolézaček a dřevěnou palisádu nahradili betonovou.

Oba pracovníci zajišťovali sběr starých ledniček a televizorů. Jan Florián je správcem obecní skládky na Stání, v hlavní sezóně je 2x v měsíci skládka otevřena pro sběr kovového šrotu, nadměrných odpadů, stavební sutě a ojetých pneumatik.

Veřejně
prospěšné
práce

V letošním roce provedl OÚ na základě nových zákonů změnu ve výši poplatků za nájem hrobových míst na hřbitově. Změna spočívá v tom, že dosavadní paušální poplatek za jedno hrobové místo (10,- Kč) se nahrazuje cenou za m² a rozlišuje se vlastní nájemné 3 Kč/m²/rok a služby spojené s nájmem 4 Kč/m²/rok, takže roční platba je nyní 7 Kč za 1 m².

Ve smlouvě o nájmu hrobových míst se vymezují povinnosti obce - vyznačení hrobového místa, umožnit zařízení hrobu nebo hrobky, umožnit užívání zařízení pohřebiště. Nájemce se m.j. zavazuje provádět údržbu hrobového místa. Smlouva se uzavírá na dobu od 1.1.2005 do 31.12.2014.

Podle evidence OÚ je nyní na obecním hřbitově u kostela 162 hrobových míst (pomníků). Hrobová místa na evangelickém hřbitově u mlýna (je jich tam 21) poplatkům nepodléhají, protože hřbitov je ve vlastnictví Církve československé evangelické a udržuje si jej sama.

Poplatky
za hrobová
místa

Stavby nových rodinných domků

Po listopadu 1989 postavili jediný nový rodinný dům „na zelené louce“ manželé Jan a Jaroslava Sedláčkovi č. 268 na Zahradách. Mimo to bylo provedeno

Výstavba
v obci

několik novostaveb na místech starých demolovaných domků.

Všeobecný zájem obyvatel stavět si svá obydlí na vesnici poblíž města se projevil i u nás. Letos byly zahájeny 4 novostavby:

Domša Pavel z Brna v trati Tálek

Kyzlink Pavel z Brna na Šanhaji

Horáček Michal z Telnice na Zahradách

Habiger Michal z č. 279 na Ovčárnách

Kolaudace: manž. Pospíšilovi - Kousky č. 182, kolaudace novostavby po demolici původního domku, Milan Krček č. 232 - přístavba a nástavba domu.

Velké rekonstrukce domů začali nebo v nich pokračovali: Poláček František č. 37, Geryk Vladimír č. 52, Suchý Marcel č. 71, Kalvoda Radomír č. 87, Poláček František č. 267, Procházka Petr č. 261, Osička Richard č. 297 (přestavba dílny na rod. domek), František Koblížek č. 145 (dostavba domku na Zahradách koupeného od Josefa Hájka), Milan Koudelka č. 131.

Ostatní drobnější stavby: Kalla Ladislav - garáž u domu č. 51, Severová Dobromila - sanace rohového domu č. 27, Zapoměl Oldřich ml. - úprava stodoly u domu č. 106, Hemala Zdeněk - nová vazba, výměna krytiny, stropy pro budoucí podkroví, výměna oken u č. 170, Michálek Libor - rozsáhlé stav. úpravy u domu č. 249, Josef Adam č. 78 - garáž, Petr Procházka č. 261 - garáž.

Z ostatních stavebních aktivit se nejčastěji provádí zateplení fasád, výměna starých oken a dveří za plastové. Občané tak reagují na stále se zvyšující ceny za palivo.

Ve veřejné výstavbě

- byla zahájena a dokončena I. etapa velké přístavby a rekonstrukce orlovný
- opravena střecha a fasáda samoobsluhy, vnitřní úpravy této prodejny
- podnikatel Antonín Tůma rekonstruoval bývalý kravín ZD na halu pro skladování a zámečnickou výrobu
- podnikatel Ing. Jaromír Ivan provedl nové podlahy a vestavbu příček v bývalém kravínu ZD
- podnikatel Karel Hrouzek z č. 304 provádí opravy oken, dveří, omítek a oplocenní budov bývalého hnojiště ZD pod Flonkami se záměrem vybudovat zde stáčírnu pohonných hmot

S rekonstrukcí se začalo loni od transformátoru na Zahradách do okolí a na Náves. Letos byly práce ukončeny v celé vesnici. Asi třicet starých dřevěných sloupů bylo nahrazeno betonovými, všechny domovní přípojky jsou vedeny v kabelech, nevyhovující plechové rozvodové skřínky na domech byly vyměněny za plastové, obec pořídila moderní svítidla veřejného osvětlení. Práce prováděli učni ze Střední integrované školy na sokolnické rozvodně, průběh byl plynulý, vypínání proudu probíhalo jen po uličních částech.

Rekonstrukce elektrického vedení

Koncem minulého roku ukončila činnost prodejna nápojů a některých doplňkových druhů zboží pana Vladimíra Zezuly č. 234. V lednu t.r. ukončila prodej v samoobsluze firma SOMAT, které se provoz nevyplácel kvůli vysokému nájmu od Konzumu Brno (v konkursu). Pro celou vesnici zůstala jen malá prodejnička paní Březinové na č. 8. Majitelka obchůdku na situaci operativně zareagovala, během prvního únorového víkendu obchod přestěhovala do velké místnosti v témže domě, určené původně na restauraci, nakoupila

Obchod

potřebné mrazicí boxy, chladírenské zařízení, regály, rozšířila sortiment zboží, zavedla samoobslužný prodej na většinu zboží a přijala nové prodavačky. Náročné období velikonoce, hodů a státních svátků prodejna zvládala vcelku bez problému (někdy museli kupující čekat krátkou dobu ve frontě na košíky).

31.3. koupila samoobsluhu v dražbě za 2.300 tis. Kč (vyvolávací cena byla 1 mil.) obchodní síť THP Břeclav. V říjnu začala s opravami, 22. 11. byla prodejna znovu otevřena, z obce v ní pracují 3 prodavačky. Ke spokojenosti občanů nastalo konkurenční prostředí, p. Březinová se snaží zákazníky udržet, samoobsluha zase získat. Obě prodejny si hlídají ceny, samoobsluha přišla s velice výhodnou otevírací dobou, dosud v obci nevídanou: v týdnu má otevřeno nepřetržitě od 6 do 18 h, v sobotu od 6 do 12 h (prodejna u Březinů od 6:30 do 17:00 h, v sobotu do 10:30 h).

Vývoj cen základních potravin za posledních šest let je patrný z následující tabulky: Ceny potravin

Potravina	Samoobsluha 18.10. 1999	Prodejna Březinová 1.11.2005	Index rok 1999 = 100
-----------	----------------------------	------------------------------------	-------------------------------

1. chléb obyčejný	17,10	26,00	152
2. rohlík	1,10	1,50	136
3. mléko trvanlivé	13,60	14,50	107
4. máslo	23,10	25,90	112
5. RAMA	36,20	35,00	97
6. sýr - cihla	98,00	125,00	127
7. cukr krystal	22,60	22,90	101
8. cukr kostky	24,70	35,00	142
9. cukr mletý	26,60	29,00	109
10. sůl	8,10	6,90	85
11. mouka hrubá	8,50	8,90	105
12. mouka polohrubá	8,50	8,90	105
13. mouka hladká	8,50	8,90	105
14. tvaroh	52,10	63,60	122
15. kuře	51,20	59,00	115
16. salám obyčejný	70,00	65,00	93
17. salám šunkový	113,00	109,00	96
18. párky	58,00	59,00	102
19. klobásy	104,00	109,00	105
20. ocet	11,90	9,50	80
21. pivo Starobrno 10 st.	7,40	8,40	113
22. Matoni 0,7	5,80	5,50	95
23. dobrá voda 1,5	12,20	10,90	89
24. víno bílé	36,00	49,90	138
25. rum 0,5	78,10	79,00	101
26. káva 10 g	18,10	13,30	73
27. čaj	12,00	16,50	137

celkem	926,40	1006,00	86
zvýšení ceny za 6 let		79,60	

Kdybychom provedli nákup všech potravin najednou, zaplatili bychom letos za zboží o 79,60 Kč více než v roce 1999. Ze 27 sledovaných položek došlo proti roku 1999 ke zvýšení ceny u 19 výrobků. Podstatně se zvýšily ceny chleba, rohlíků, sýru, cukr kostky, sýr - cihla a vína. Naopak 8 druhů potravin si letos můžeme koupit laciněji než před 6 lety, i když snížení ceny není výrazné. Vyšší ceny jsou ve sledovaných letech vytištěny tučně.

Jinak jsme na tom, když si koupíme každodenní potřeby, např. chléb, rohlíky, mléko, máslo, sýr, kuře, pivo. Nákup těchto potravin se nám prodraží, z nich nejvíce chléb, rohlíky a sýr. Pro jednu osobu přijde nákup týdně zhruba o 40 Kč více než dříve.

datum	akce	pořadatel
1.1.	0:15 h ohňostroj a novoroční přípitek na návsi	obec
8.1.	Tříkrálová sbírka	Charita
9.1.	Tříkrálová koleda	Orel a školy
14.1.	Myslivecký ples	Myslivci
23.1.	Dětský karneval zajišťovaný agentur. Vendulka	Obec
28.1.	Country bál trampské skupiny	MRAK Nesvačilka
4.2.	Ostatková zábava	Hasiči
5.2.	Masopustní průvod masek	Hasiči
6.2.	Dětské radovánky	Hasiči
24. - 26.3.	Tradiční „hrkání“ ve Svatém týdnu	Farní společenství
březen	Předvelikonoční výstavka ve školce	Mateřská škola
28.3.	Pomlázková pochůzka s místní lidovou hudbou	Farní společenství
17.4.	Loutkové divadlo „Čertův švagr“	Orel
30.4.	Pochod do Starého lesa	Sokol
1.5.	Loutkové divadlo „Čertův švagr“ (opakování)	Orel
7.5.	Posezení u cimbálu - hudba DONAVA	Obec
8.5.	Svátek matek	Školy a Orel
8.5.	Slavnost odhalení Památníku obětem válek	Obec
8.5.	Beseda s kronikářem o osvobození obce	Obec
21.5.	Předhodová zábava	Orel
22.5.	Krojované hody pod májí - večer zábava	Orel
23.5.	Krojované ženáčské hody	Orel
20.8.	Bigbitový koncert na hřišti	Pavel Jedonek
9.10.	Volejbalový turnaj O pohár starosty	Obec
30.4.	Pálení čarodějnic	Farní společenství

Kultura

29.10.	Drakiáda za tokem Cezavy na Pláňavách	MK ALKA
9.10.	Volejbalový turnaj o pohár starosty	Obec
prosinec	Předvánoční výstava a Den otevřených dveří	Mateřská škola
6.12.	Mikulášská nadílka v kostele	Farní společenství
15.,16. a 18.12.	Divadelní pohádka „Vyměněná princezna“	Sokol
26.12.	Večerní štěpánské vyhrávání koled po vsi	Farní společenství
28.12.	Živý Betlém na návsi v 16:30 h	Školní družina a farní společenství
31.12.	Ohňostroj pro děti	Obec

Žatčany patří do oblasti Brněnsko, což je samostatná a osobitá národopisná oblast s bohatým folklórem, zvykoslovím a kroji. V Žatčanech se původní ženský kroj nosil ještě začátkem 20. století, po 1. světové válce byl kvůli posilování národní uvědomělosti postupně nahrazován krojem kyjovským, který převzal vůdčí roli jako představitel národního kroje. Tomuto vývoji nahrávala i ta skutečnost, že se zřizovaly půjčovny kyjovských krojů, a tak bylo snazší kroje vypůjčit než zachovávat a udržovat kroj vlastní.

V posledních letech sílí v okolních vesnicích snahy o obnovu vlastního kroje. Také u nás se nadšené a obětavé ženy myšlenkou obnovy kroje začaly vážně zabývat. Jmenovitě se o obnovu kroje zasloužily Renata Kleinová z č. 302, Vladimíra Sedláčková z č. 306, Martina Fialová z č. 56 a Mgr. Karla Jarošová z č. 22. Navštívily Etnografické muzeum v Brně, aby se nad několika staršími fotografiemi a popisem našeho kroje ve Vlastivědě moravské z roku 1910 poradily na vzhledu kroje. Povzbuzeny úspěšnou poradou se pak obrátily na zastupitelstvo obce o finanční podporu při zhotovování krojů. Zastupitelstvo vstřícně přislíbilo, že náklady na 10 dívčích a 10 chlapeckých krojů uhradí.

V malém seriálu v obecní kabelové televizi, jehož obsah je převzat do kroniky, byla obecní veřejnost seznámena s historií původního kroje, s přípravou a konečné podobě kroje obnoveného:

Nejdříve popis žatčanského kroje ve Vlastivědě moravské sepsané Augustinem Kratochvílem v roce 1910:

„Svérázný kroj se zachoval u ženských; u mužských byl odložen v letech 1860. Na hlavě nosí „kukly“ nebo „maryšské šátky; poslední uvázané obyčejně „na ucho“, méně na „rožky“; v zimě teplé „vlháčky“. Děvče i vdaná nejde z domu bez zástěry (fěrtuchu). „Kacabajky“ jsou z pracích látek (na léto) nebo z těžké látky, jako sukně. Pod kacabajkou nosí děvčata kordulky. Sukně jsou široké, a chce-li děva býti nastrojena, musí jich mít 5-6; spodnější jsou hodně naškrobeny, hořejší vlněné, bavlněné, hedvábné neb atlasové různé barvy. K muzice chodívají děvčata „bez obleku“, pouze v kordulce s rukávy ozdobenými na koncích krajkami a pentlíčkami.“

Současný kroj je ušit z dostupných materiálů, je jednoduchý, převládají jemné pastelové barvy, dominuje barva bílá.

A jak tedy obnovený kroj vypadá?

K ženskému žatčanskému kroji patří bílé rukávce vázané těsně u krku. Nemají příliš široké nabírání, jsou ukončeny krajkovým krejzlíčkem 7 - 10 cm širokým,

Obnovený
žatčanský kroj

kteřý leží kolem krku a netrčí k obličejí. Baňky na pažích jsou ukončené krajkou staženou a ozdobenou mašlí. Kordulka je převážně sametová, zapínaná na knoflíčky, bohatě pošita prýmky, hluboce vystřižená, zdobená širokou řasenou taftovou mašlí zakončenou šušky. Vrchní brokátová sukně je široká s délkou pod kolena, zakončena na spodním okraji dvěma stužkami, vespod s pěti silně škrobenými spodničkami. Zástěrka je bílá obdélníková a končí na šířku dlaně nad spodní okraj vrchní sukně. Vzadu zakončena dvěma krajkovými mašlemi. Ke kroji patří bílé punčochy a černé boty. Na hlavu se správně váže pevně uvázaný červený šátek nebo věneček jemných barev.

Mládenci mají nové košile, červené kordule, široký černý klobouk s voničkou.

Poprvé byl obnovený kroj představen při slavnosti 60. výročí osvobození naší obce, ukončení 2. světové války a odhalení Památníku obětem válek v neděli 8. května 2005. Tři páry krojovaných na oslavě asistovaly při nesení praporů a pokládání věnce k památníku.

Premiéra všech krojů se konala na žatčanské hody 22. května. Při dopolední mši sv. v kostele byly požehnány, odpoledne jsme je viděli při průvodu obcí (celkem bylo 12 párů krojovaných - 2 kroje už z dřívějšíka vlastní v rodinách), obdivovali jsme je při tanci Moravské besedy a při taneční zábavě pod májí.

Ženské kroje zhotovily švadleny z Velkých Bílovic, košile a červené kordule pro mládence ušila místní švadlena Eliška Michlová z č. 178. Celkové náklady na 10 krojů dosáhly částky 100 tisíc Kč a byly uhrazeny obcí. Zastupitelstvo obce stanovilo, že se ženské kroje budou půjčovat za 500 Kč, mládenecké za 200 Kč, do jiných vesnic půjčovány nebudou.

Rozšiřování internetu se stává nedílnou součástí vybavenosti státní správy. Na našem obecním úřadě funguje již několikátý rok, zveřejňovat některé informace na internetu jsou pro obce povinné. Obsah internetových stránek obce je podle stavu ke konci tohoto roku rozčleněn do následujících oddílů:

OBEC	základní údaje, mapa, historie, zpravodaj, doprava, telefonní seznam
OBECNÍ ÚŘAD	povinné informace, kontakt, zastupitelstvo obce, obecní vyhlášky, úřady
ORGANIZACE	základní škola, mateřská škola, MK ALKA, Orel, Hasiči, Sokol, SK
SLUŽBY	zdravotnictví, obchody, pohostinství, tenisové hřiště, knihovna

Správce internetových stránek je náš mladý občan Miroslav Lízal z č. 273, studující 3. ročníku střední školy výpočetní techniky.

V působnosti OÚ má samostatné internetové stránky základní a mateřská škola a místní lidová knihovna. Svoje internetové stránky má také modelářský klub ALKA.

Podle celostátního sčítání bylo v roce 2001 připojeno v naší obci 33 počítačů, z toho 12 účastníků připojeno na internet, počítačů s připojením na internet v posledních letech rychle přibývá, obojí se stává nutnou výbavou podnikatelů a studujících. Ovládat elektronické informace je součástí učebních osnov základních škol.

Rozšiřování internetu

V roce 2005 bylo do knihovny zakoupeno 73 nových knih, z toho 30 knih pro děti a mládež. Úspěšná je spolupráce s městskou knihovnou v Kuřimi, která nám pravidelně půjčuje formou výměnných fondů nové knihy - letos to bylo 155 knih.

V knihovně je celkem 3.284 knih, z toho 635 naučných, 2.649 zábavných. Registrováno je 79 čtenářů, z toho 31 dětí.

Knihovnu navštívilo 505 čtenářů a celkem si vypůjčili 2.962 knih, z toho bylo:

209 knih naučných pro dospělé
1446 knih zábavných pro dospělé
715 knih naučných pro děti
592 knih zábavných pro děti

Časopisů bylo zapůjčeno 590, z toho je nejžádanější Vlasta, Maminka, Udělej si sám, Bydlení, Kačer Donald, Lidé a země.

Významnou novinkou je, že v prostorách knihovny byl instalován počítač s tiskárnou s přístupem na internet. Bezplatný přístup k internetu je umožněn v otevírací době knihovny a po dohodě s OÚ i mimo ni. První dva roky je tato akce zpřístupňující internet široké veřejnosti financována z rozpočtu Ministerstva školství. Počítá se také, že seznam knih bude převeden na počítač a přes internet si bude možné knihy vybírat a zapůjčovat.

Roční čtenářský poplatek činí pro dospělé 40 Kč, pro děti do 15 let 20 Kč. Knihovna je otevřena každý pátek od 17 do 19 h. Knihovnicí je Miluše Lengálová z č.161, která tuto funkci vykonává obětavě a s velkým zaujetím od roku 1992.

Obecní
knihovna

Ve šk. roce 2004/2005 navštěvovalo základní školu celkem 26 žáků, z toho 12 místních, 14 z Telnice. Ve 2. třídě bylo 17 dětí, ve 4. třídě 9 dětí.

Všichni žáci prospěli, s vyznamenáním bylo 5 žáků ve 2. třídě a 7 ve 4. třídě, snížený stupeň z chování nebyl zaznamenán. Zájmové kroužky nebyly v tomto roce žádné. Školní družinu navštěvovalo 21 žáků.

Škola je dostatečně vybavena učebními pomůckami, v každé třídě je televizor a video s výukovými kazetami. Pro výuku jsou používány 3 počítače a 1 pro potřebu vedení školy. V recitační soutěži v Újezdě získali žáci školy 1. a 2. místo.

Personální obsazení základní školy se ve šk. roce 2004/2005 nezměnilo. Ředitelkou byla a 4. ročník vyučovala Dr. Danuše Šklíbová, 2. třídu učila Lenka Hotařová. Koncem školního roku obě ze školy odcházejí: ředitelka do starobního důchodu, učitelka na mateřskou dovolenou. Vychovatelkou ve školní družině byla Jana Doláková, školnicí Ludmila Petříčková.

V hlavních školních prázdninách byla ve škole provedena oprava chlapeckých WC - výměna odpadního potrubí, instalovány nové keramické prvky, obklady, nová dlažba. Třídy a chodba byly vymalovány.

V listopadu byla obnovena instituce školské rady, která se připomíná ve staré školní kronice již v roce 1870.

Složení nové školní rady:

Zástupci nezletilých žáků: Mgr. Martina Zapomělová, předsedkyně ŠR
Ing. Lukáš Jurečka

zástupci pedagogického sboru: Mgr. Helena Wolfová, učitelka ZŠ
Ivana Cáblová, učitelka MŠ

Základní
škola

zástupci obce:

Mgr. Karla Jarošová
Zdeněk Sýkora

Mateřskou školu navštěvovalo 23 pravidelně docházejících dětí. Staraly se o ně učitelky Ivana Cáblová a Milena Krpenská. Kuchařka Ludmila Hladká působila v MŠ do prosince, po odchodu na mateřskou dovolenou ji zastupovala Milena Habigerová. O úklid školy a okolí pečuje školnice Jiřina Sekaninová.

Mateřská škola

Z bohatých a zajímavých aktivit MŠ jen namátkově: celodenní hra ve Starém lese, dny otevřených dveří, návštěvy divadelních představení, vystupování na veřejných oslavách, lekce plavání v krytém bazénu v Blučině, účast 4 děvčat v gymnastice v Brně. Koncem šk. roku se uskutečnila týdenní škola v přírodě v Borovině, Podhradí nad Dyjí. Školní rok byl ukončen „Námořnickým dnem“ na zahradě MŠ. Hudební odpoledne provázeli manželé Trnkovi, děti se v námořnickém oblečení loučily se školním rokem.

Velká rekonstrukce proběhla v kuchyni mateřské školy a to proto, že zákon nařizuje, aby vybavení kuchyně bylo z nerez. Jen cena dodané technologie byla 300 tis. Kč. S rekonstrukcí souviselo přeinstalování vodovodního a odpadního potrubí, změna elektrické rozvodné sítě, přemístění dveří, výměna shnilých oken za plastová. Celkové náklady činily 450 tis. Kč, z Programu rozvoje venkova Jihomoravského kraje byla na akci získána dotace 190 tis. Kč.

Na výroční valné hromadě 8. ledna byl zvolen nový výbor:

starosta a jednatel	Josef Hájek	místostarosta	Zdeněk Hemala
preventista	Jiří Chmelík	referentka žen	Božena Lozartová
velitel	Radek Tichý	ved. mládeže	Oldřich Tichý
pokladník	Renata Chmelíková		
členové výboru	Pavel Ondrůj, Pavel Sedláček		
strojníci	Jan Čumpa ml., Patrik Kroupa, Ivo Ryba, Zdeněk Krejčí		
revizoři účtů	Jiří Fiala, ing. Miroslav Sekanina		

Hasiči

SDH má 57 členů, z toho 10 žen.

Z činnosti:

V kulturní a společenské části to byla tradiční páteční ostatková zábava, v sobotu pochůzka maškar po obci, v neděli dětský karneval.

Při Pochodu do Starého lesa pořádaného TJ Sokol předvedli členové ukázkové cvičení. Další akcí byla pomoc při stavbě máje na hody. V červnu se zástupci sboru zúčastnili oslav 120. výročí založení SDH v Újezdě u Brna a několik členů se zúčastnilo na pozvání starosty obce Vědomice oslav 500. výročí založení obce.

Na soutěže jezdilo družstvo žen, v září v Těšanech obec reprezentovalo družstvo dorostenců.

Členové sboru provedli čištění kanálu na Cézavě a čištění komunikací pro obec. Zásahová jednotka vyjížděla k zásahům do Těšan, Újezda a přímo v naší obci. Jednalo se o jarní povodňovou pohotovost a účast při likvidaci požárů.

Požární technika je díky strojníkům v dobrém stavu. V uplynulém roce zemřeli členové br. Jiří Chmelík st., František Svoboda a Jaroslav Zvolský.

V roce 2005 měla TJ 107 členů, z toho 11 mužů, 65 žen, 12 členů dorostu a 19 žactva. Cvičitelky ženských složek: Fialová Radka, Rybová Lucie, Rybová Lenka, Lejsková Soňa. Mužské složky cvičili Ryba Ondřej a Ryba Jiří.

Sokol

Pro děti z naší vesnice a sousedních TJ z VI. okrsku byl 30. dubna tradiční Pochod dětí do Starého lesa za účasti 192 dětí a dospělých. Soutěž v mnoha disciplínách byla letos doplněna o ukázky hasičské techniky a akrobacií malých leteckých modelů místního modelářského klubu ALKA.

Na závěr roku sehrály děti v týdnu od 15. do 18. prosince pohádkovou hru „O vyměněné princezně“. Čtyři představení ve všední dny byla určena pro školní děti z Měnína, Telnice, Sokolnic, Újezda a Židlochovic, nedělní pro veřejnost. Divadla se zúčastnilo celkem 646 dětí a 136 dospělých občanů.

V pohádce účinkovalo 17 dětí, režii měly Soňa Lejsková, Vlasta Sedláčková a Eva Stiborová, hudba Jiří Ryba ml.

Z dotace 65.088 Kč od župy byla provedena oprava střechy nad jevištěm, z dotace obce 34 tis. Kč a za pronájem tělocvičny škole 20 tis. Kč byly hrazeny náklady na plyn, elektřinu, vodu a nákupy drobnějších potřeb.

Hlavní akcí jednoty bylo zahájení 1. etapy investiční přestavby orlovný (viz níže). Přes překážky způsobené stavebními pracemi činnost neustávala. Orel

V pondělí a pátek cvičí ženy kalanetiku pod vedením Jany Dolákové. V pondělí probíhá také cvičení žen s gymnastickými míči vedené Zdenkou Dokoupilovou, která vede i páteční cvičení aerobiku pro děti všech věkových kategorií.

S mladšími jí pomáhá Dagmar Škrháková, nejstarší cvičí Marcela Cábová. Cvičení nejmladších dětí se ujala Martina Zapomělová, cvičí ve středu odpoledne, po nich se scházejí starší dívky na volejbal pod vedením Gabriely Lauterbachové. Na volejbal chodí přes zimu do tělocvičny i muži. Jednota uspořádala 12. 2. 2005 II. ročník ústřední orelské akce - gymnastické hry, mezi nejúspěšnější závodnice patřily Dita Škrháková, Anna Kleinová, Hedvika a Eliška Dokoupilovy, z těch starších Alžběta Sedláčková a Ester Nováková. V atletickém víceboji ve Vyškově se dobře umístili nejmladší žáci. V silničním běhu v Moutnicích a v Olešnici ve své kategorii vždy suverénně zvítězil náš člen Jiří Miker.

Orlovna byla postavena v roce 1934, po nástupu komunistického režimu v roce 1948 byla znárodněna a přejmenována na kulturní dům. V 60. letech min. století bylo v budově zbudováno nové sociální zařízení a prováděny udržovací opravy. Velká rekonstrukce orlovný
V roce 1992 byla orlovna vrácena ve zchátralém stavu původnímu vlastníkovi a byla udržována jen v nejnútnejším provozním stavu. V současnosti nebyla schopna plnit nároky na ni kladené a zajistit příslušné zázemí pro sportování, kulturní a společenské akce.

Začátkem roku byla na I. etapu velké rekonstrukce získána státní dotace v částce 2,2 mil. Kč a finanční příspěvek od obce ve výši 250 tis. Kč. Bylo přijato radikální řešení: všechny stávající objekty ve dvoře odstranit a nahradit je novou přístavbou, která bude splňovat moderní požadavky. Projekt přístavby zpracoval člen jednoty Orla Ing. Oldřich Zapoměl ml.

Po skončení hodů začaly vyklizovací a demoliční práce. V červenci byla stavba nového objektu zahájena. Výstavbu prováděla místní stavební firma Miroslava Kleina a byla zkolaudována 2. prosince. V přízemí se nachází moderní WC, umývárna se sprchou a 2 šatny. Nově bylo řešeno schodiště do 1. patra stávající budovy a do propadliště. Do nového objektu bylo instalováno samostatné plynové vytápění a rozšířena přípojka vody z obecního vodovodu. Dokončené práce byly úspěšně zkolaudovány 2. prosince. První společenskou akci

po ukončení I. etapy rekonstrukce budovy byl myslivecký ples začátkem roku 2006.

Konečné výsledky ročníku 2004 - 5 nejsou pro naše soutěžící moc povzbudivé. I. mužstvo se již několikátý rok umísťuje na posledním místě tabulky, dorost pod hlavičkou Újezd B byl předposlední, stejně tak příprava nejmladších žáků. Nejlépe se dařilo starším žákům, když skončili na 10. místě z 12 účastníků.

Sportovní klub

Konečné tabulky ročníku 2004 - 2005

Muži - IV. třída

1.	Vin. Šumice	24	18	4	2	91:24	58
2.	Těšany B	24	18	4	2	85:19	58
3.	Přísnovice	24	18	2	3	82:24	57
4.	Měnin B	24	13	2	8	61:53	42
5.	Židlochovice	24	12	2	9	50:43	39
6.	Podolí B	24	10	6	8	43:38	36
7.	Modřice B	24	9	8	7	51:49	35
8.	Blažovice B	24	10	3	11	32:38	33
9.	Blučina B	24	8	2	14	37:64	26
10.	Opatovice B	24	7	2	15	44:72	23
11.	Kobylnice B	24	5	4	15	51:72	19
12.	Želešice B	24	4	1	19	32:105	13
13.	Žatčany	24	2	1	21	28:86	7

Muži získali jen 7 bodů, 2x vyhráli doma, 1x remizovali venku. Největší porážku utrpěli v Přísnovicích (0:7), doma prohráli 2x 0:6. Střelecky se jim vůbec nedařilo, nejlepším střelcem se stal Tomáš Blažek (bydlí v Praci) se 7 brankami.

Dorost - III. třída

1.	Blučina	14	12	0	2	92:14	36
2.	Vin. Šumice	14	12	0	2	48:13	36
3.	Babice n. Sv.	14	11	1	2	30:13	34
4.	Podolí	14	4	2	8	21:38	14
5.	Prace	14	2	6	6	16:31	12
6.	Těšany	14	3	1	10	20:47	10
7.	Újezd (Žatčany)	14	2	4	8	17:36	10
8.	Židlochovice	14	2	2	10	14:66	8

Dorostenci nehráli tak špatně, jak to vypadá v tabulce. Na domácím hřišti sice nevyhráli, jen 3x remizovali, venku vyhráli 2x a 1x remizovali. Prohry končily většinou těsným výsledkem, jen ve Viničných Šumicích dostali 6:0. Nejlepším střelcem se stal Daniel Stibor se 4 brankami.

Žáci - III. třída

1.	Blučina	22	20	2	0	128:13	62
2.	Měním	22	15	3	4	93:35	48
3.	Opatovice	22	15	3	4	79:24	48
4.	Prace	22	13	4	5	52:30	43
5.	Blažovice	22	12	3	7	70:30	39
6.	Vin. Šumice	22	9	5	8	46:44	32
7.	Těšany	22	9	2	11	70:61	29
8.	Kobylnice	22	8	2	12	56:73	26
9.	Tvarožná	22	8	1	13	37:68	25
10.	Žatčany	22	3	4	15	33:83	13
11.	Pozořice	22	3	3	16	20:60	12
12.	Ochoz	22	1	0	21	8:171	3

Žáci získali 13 bodů, 9 bodů doma, venku 4. Střelecky se prosadili proti poslednímu Ochozu, doma mu naložili 9:0, u nich vyhráli 6:0. Na druhé straně inkasovali 0:8 s Blučinou, 4x prohráli rozdílem 6 branek. Nejlepší střelec Miroslav Sekanina nastřílel 10 branek.

Žáci - příprava

1.	Šlapanice	16	16	0	0	107:9	48
2.	Těšany	16	14	0	2	86:20	42
3.	Mokrá	16	9	2	5	75:27	29
4.	Blučina	16	9	2	5	54:29	29
5.	Újezd	16	7	1	8	41:67	22
6.	Pozořice	16	5	1	10	36:79	16
7.	Měním	16	3	3	10	23:44	12
8.	Žatčany	16	3	0	13	29:91	9
9.	Rajhrad B	16	1	1	14	12:97	4

Příprava přivezla 6 bodů z venkovních hřišť, doma vyhráli jen jedno utkání. Pohledem na tabulku je zřejmé, že naši malí žáci soutěží se soupeři z velkých vesnic, kde je daleko větší výběr začínajících fotbalistů. Proto není divu, že prohrávají vysokým skórem. V Horákově dostali 0:13, v Blučině 3:10. Nejvíce branek nastřílel nadějný 9 letý Jiří Miker, který dal soupeřům 17 gólů, tj. víc jak polovina všech branek střelených soupeřům v soutěži. Jeho talentu si všimli trenéři Boby Brno, hraje tam v přípravném družstvu mladších hráčů.

V podzimní části ročníku 2005/2006 se nejlépe vedlo starším žákům, kteří jediní skončili aktivním skórem v horní části tabulky. Nejhuře znovu dopadlo I. mužstvo na předposledním místě.

Umístění po odehrané polovině soutěže:

Muži 12. místo z 13 účastníků - 7 bodů - skóre 26:51
 Dorost 8. místo z 10 účastníků - 9 bodů - skóre 17:38

Starší žáci	4. místo z 9 účastníků - 16 bodů	- skóre 68:15
Žáci - přípravka	7. místo z 10 účastníků - 8 bodů	- skóre 20:36

Kmenové stavy zvěře k 31. 3. se proti minulému roku podstatně zvýšily: Stav zajíců byl 187 ks (proti roku 2004 + 70 ks), bažantů 305 (+ 109), srnčí 29 (+ 3) a koroptví 45 (+ 8 ks). Předpoklady pro rok 2005 byly velice dobré, což se potvrdilo. Zima byla dlouhá a na sníh bohatá, ještě 14.3. jsme měli potíže s rozvážením obilí na břehu Cézavy za Jamborovým. Dne 19. března se říčka přes vadnou klapku kanálu vylila a zatopila vodou biocentrum za hřištěm.

Brigády v honitbě probíhaly již od ledna, končily v dubnu. Kromě tradičního průklestu remízků a pálení slabšího dřeva myslivci zasadili 200 jedlí, 24 borovic, 11 tisíc červených a několik smrků. Do všech remízků rovnoměrně bylo vysázeno 20 sibiřských jabloní získaných od prof. Pospíšila z Vysoké školy zemědělské. V remízku u Zbraně byly vysázeny keře.

Z další myslivecké činnosti: okopávka, sklizeň a rozvoz krmné řepy do srpna po honitbě, nákup 8 napáječků z pozinkovaného plechu (jsou mobilní a mohou být přemístovány podle potřeby), oprava rozeschlé podlahy na „kazatelně“ Vinohrádky, výroba krmelců pro zajíce a srnčí zvěř, vyžínání břehů Cézavy, oprava 1 bažantího zásypu ve Starém lese, odchov kuřat z vysečených hnízd, nátěr myslivecké nástěnky, lávka přes potok u rybníka.

Výroba sena nebyla letos zajišťována, nějaké bylo nakoupeno od paní Trutnové ze Šinkvic, něco darovali členové. Obdobně byla zajišťována vojtěška. Jadrná krmiva pro pernatou zvěř jsou už několik let získávána zdarma ze Zemědělského podniku Moutnice a ZD Žatčany, nakupuje se minimum.

Odlov spárkaté zvěře

Bylo naplánováno 9 kusů, skutečný odlov zbraní byl pouze 4 kusy, další 4 byly sraženy automobily nebo uhynuly jinak.

Lov černé zvěře

Divočáci sice honitbou přecházeli, ale žádný z nich se nedostal na mušku.

Lov zvěře drobné

Plánovaný odstřel byl 200 zajíců a 390 bažantů. Poplatkový hon si zajistili myslivci z Lotyšska, kteří ulovili 178 bažantů a 40 zajíců a 1 lišku.

Celkem se uskutečnilo 8 honů: uloveno 544 bažantů a 215 zajíců.

Tradičně výborné úseky honitby jsou Písky, u Zbraně, Okrasná školka. Výborný je i odlov na Flonkách a ve vinohradu.

Lov zvěře škodné

Je o něco vyšší než byl v roce předchozím a také se ho zúčastnilo více členů:

40 koček (loni 31), 2 lišky (1), 4 straky (4), 5 kun (6). Do lovu se zapojilo 6 členů, loni jen 4.

Všechna škodná zvěř je lovena mysliveckou stráží. Podstatná část se uloví do sklopců.

Lov kachen

Jejich početní stav byl o poznání vyšší než v minulosti a hlavně se po prvním lovu neodstěhovaly. Ještě v listopadu se v prostoru u měnínského mostu zdržovalo hejno o 40 kusech. Lov kachen je na okrese Brno - venkov podle právní úpravy omezen jen na 1 den v týdnu, a to na sobotu při účasti minimálně 3 střelců a loveckého psa.

Myslivci

Celkem bylo uloveno 22 ks.

Počet loveckých psů se proti loňskému roku nezměnil: 3 ohaři ve věku 10 let a 1 norník starý 9 let.

Kulturní a společenská činnost

1. Opékání selete na hřišti
2. Úspěšný 29. Myslivecký ples 13. ledna 2006.

Předsedou MS je Zdeněk Vágner, mysliveckým hospodářem MVDr. Jiří Ryba. Dne 17. března náhle zemřel dlouholetý člen Květoslav Rychlík ve věku 74 let, MS mělo koncem roku 15 členů.

Již několikátým rokem se projevuje nezájem o pěstování ovoce a zeleniny i jiné aktivity v zahrádkářské osadě na pokraji obce. Výbor organizace se po smrti předsedy M. Krále rozpadl, jediným skutečným zahrádkářem, který měl o činnost zájem, byl František Jaša, ale i ten se nemůže pro dlouhodobé zdravotní potíže práci věnovat.

V srpnu jsem se zašel do zahrádkářské kolonie podívat. Z původních 41 parcel je řádně obděláváno nejvýše 10 zahrádek, asi 10 dalších je obděláváno pro zemědělské účely (krmná řepa, brambory, vojtěška) a zbytek je neobdělán. Opuštěné parcely nemají už ani uživatelé, jsou zapleveleny, stromy na nich vykáceny, zahradní domky odstraněny. Vysoký plevel se rozšiřuje do okolí, pohled na zahrádkářskou osadu je tísnivý.

Proč k tomuto stavu a praktickému zániku organizace došlo, když v době zakládání osady byly o přidělení zahrádek vedeny téměř boje? Z řady důvodů jmenujme aspoň některé:

- původní zahrádkáři z r. 1974 zestárli, mnozí již zemřeli, jejich potomci nemají o tuto činnost zájem
- řádné obdělávání zahrádky je časově náročné
- boj proti škůdcům a plevelům vyžaduje znalost správných postupů, nehledě na to, že chemické prostředky jsou drahé
- zvýšily se poplatky na zavlažování zahrádek, bez vody jsou výnosy v lehké půdě malé
- někteří původní majitelé pozemků požadují od uživatelů zahrádek nájemné
- o zahrádkářské přebytky nemají výkupní podniky zájem
- velké obchodní domy nabízí po celý rok čerstvé ovoce a zeleninu za nízké ceny

Uvedené důvody a naprostá pasivita členů místní organizace Českého svazu zahrádkářů došly tak daleko, že na podnět pana Františka Jaši okresní výbor ČZS místní organizaci koncem roku 2005 zrušil. Nadále si bude každý na zahrádce hospodařit samostatně.

Připomeňme, že spolek zanikl po 32 letech působení. Byl založen v roce 1974, v zahrádkářské kolonii bylo 41 zahrádek po 400 m². Spolek měl 45 členů, prvním předsedou byl František Jaša z č. 55, jednatelem Josef Rujbr z č. 234, od roku 1978 byl předsedou až do své smrti (+2004) Miloš Král z č. 95. Pozemek byl v roce 1975 oplocen a v roce 1978 byly zavedeny závlahy. Všechny zahrádky byly řadu let vzorně obdělávány, na většině byly vysazeny stromy a keře.

Zahrádkáři -
zánik spolku

Modelářský klub Alka pracuje v obci druhým rokem. Zájem o práci v klubu mezi mladými neochabuje, částečně došlo k obměně členů. Schůzky probíhají pravidelně každý pátek v dílně na školním dvoře: od 16:30 do 18:00 h jsou určeny pro mladší členy, kteří se učí a potřebují stálý dozor, od 18:00 h až do pozdních nočních hodin se scházejí starší a samostatně tvořící členové. Dílna je využívána i mimo tuto dobu těmi, kteří nemají možnost v určený čas přijít, ať z důvodů pracovních nebo studijních.

MK Alka

Akce, kterých se ALKA zúčastnila nebo sama pořádala:

- Pochod do Starého lesa - prezentace klubu na akci Sokola
- Alkácká drakiáda - vlastní akce - 2. ročník pouštění draků za účasti více než 20 draků, stává se oblíbenou podívanou i pro širší veřejnost.
- 1. házedlářská soutěž - vlastní interní klubová soutěž házedel
- Den otevřených dveří v dílně klubu u příležitosti obecní oslavy 60. výročí ukončení 2. světové války a odhalení nového pomníku obětem válek
- Ivančická družba - účast na akci spřáteleného modelářského klubu z Moravských Budějovic, polétání a výměna zkušeností
- Silvestrovské a novoroční polétání - vlastní domácí akce pro radost i zábavu

Klub se prezentuje na internetových stránkách www.mkalka.cz, které dostaly letos nový vzhled. Jsou na nich v dobré kvalitě k vidění podrobné informace o činnosti klubu i s obrázkovými ukázkami. Stránky vedou členové klubu Miroslav Lízal a Martin Kostyál (studenti).

Pro létání byla využívána travnatá plocha v biocentru za hřištěm o rozměrech 70 x 10 m. I když není plocha vzhledem k množství stromů v okolí zcela vhodná, daří se ji využívat i začínajícím pilotům. O sečení trávy se pravidelně starají mladí členové Zdeněk a Ota Sýkorovi a Martin Sekanina.

Členské příspěvky jsou 400 Kč pro členy věnující se RC modelům (pokročilé), 200 Kč pro mladší členy, kteří s modelářinou začínají.

Předsedou dobře fungujícího klubu je Pavel Kostyál z č. 64.

V pořadí již pátá Tříkrálová sbírka organizovaná Českou katolickou charitou probíhala v naší obci 8. ledna. Jedna tříčlenná skupina koledníků ve složení František Klein, Dominik Fiala a Jan Dolák s doprovodem dospělého Josefa Bínka, druhá skupina: děvčata Eva Jašová, Alžběta Sedláčková, Nikola Doláková doprovázena Veronikou Jarošovou. Finanční příspěvky vybírali dům od domu do zapečetěných pokladniček. Letošní sbírka byla předznamenána velkou přírodní katastrofou v jihovýchodní Asii na konci min. roku (vlny tsunami), část sbírky byla určena na pomoc postiženým. Celostátně i v naší diecézi se solidarita projevila výběrem rekordních částek. I naši občané měli velké pochopení a darovali 36.606 Kč, tzn. že na každého občana připadlo 48,35 Kč, což je mezi 43 obcemi modřického děkanátu, kam patříme, za Moravanami (56,36) druhá nejvyšší částka.

Tříkrálová sbírka

Výtěžek v obci za jednotlivá léta:	rok 2001	19.986 Kč
	rok 2002	21.810 Kč
	rok 2003	26.139 Kč
	rok 2004	21.125 Kč
	rok 2005	36.606 Kč

Od září t.r. došlo ke změně duchovního správce (viz dále), farníci si navykají na jiné postupy nového kněze. Bohoslužby se konají pravidelně v neděli v 9:30 h, v úterý a ve čtvrtek navečer, účast na bohoslužbách v neděli je kolem 200 věřících, ve všední dny 30 - 40. V březnu začal vykonávat funkci akolyty (pomocník kněze při podávání sv. přijímání) otec 4 dětí Radomír Kalvoda z č. 87.

Duchovní život

Letos byly 4 církevní křty, 3 svatby, 7 pohřbů a první sv. přijímání přijaly 4 děti. Vyučování katolického náboženství v místní škole navštěvuje 7 dětí z 2. až 4. třídy, 1. třída chodí do náboženství v Telnici, od 5. třídy v Újezdě. V příštím roce má být ve farnosti udělována svátost biřmování. Celkem 23 mladých děvčat a chlapců se začalo na biřmování připravovat.

Ve farnosti působí kostelní schola, společenství matek a rodin, růžencové sdružení a dětský sbor. Od Zeleného čtvrtku do Bílé soboty se udržuje tradice hrkání, v adventní době Putování P. Marie. Někteří věřící se pravidelně zúčastňují každého 13. v měsíci mariánské pouti do Žarošic. K setkávání zájmových skupin věřících i k ostatním méně rozsáhlým místním aktivitám (rodinné oslavy, výstavky) slouží opravená a dobře udržovaná budova fary, jejímž obětavým správcem je Václav Svoboda z č.294.

Koncem srpna odešel po tříletém působení dosavadní duchovní správce farnosti P. Miroslav Dibelka na nové působiště do Fryštáku, okres Zlín.

Nový duchovní správce

Novým správcem farnosti byl ustanoven P. Miloslav Kabrda. Narodil se 13.1.1955 v Novém Městě na Moravě, dětství a mládí prožil v Polničce u Žďáru n. Sázavou. Rodiče pracovali v těžkém průmyslu a zemědělství. Má tři sourozence, sám je nejstarší.

Studoval na gymnáziu ve Žďáru n. S., potom na Teologické fakultě v Litoměřicích. Vysvěcen na kněze byl v Brně v roce 1981. Působil 2 roky jako kaplan v Telči, 4 roky na Starém Brně, pak jako farář v Lipníku, Krhově, Hrotovicích u Třebíče a od roku 1990 v kostele sv. Augustina v Brně. Bydlí na faře v Újezdě, odtud naši farnost spravuje.

Nejvyšší představitel katolické církve Jan Pavel II. ukončil svůj pozemský život 2. dubna 2005 ve 22 hod. 37 minut. Narodil se v roce 1920 a jako polský kardinál byl 16. října 1978 pro světovou veřejnost překvapivě zvolen prvním neitalským papežem od roku 1523 a prvním slovanským papežem vůbec. Ve více jak 26 letém pontifikátu vykonal 104 zahraniční návštěvy, na cestách absolvoval přes 1 mil. km. Naši republiku navštívil 3x (Praha, Velehrad, Olomouc), za světce prohlásil Anežku Českou, Jana Sarkandera a Zdislavu z Lemberka. Všeobecně se mu přičítá velký podíl na rozpadu komunistické moci. Byl velmi vzdělaný, mluvil několika jazyky, v mládí rád sportoval, hrával ochotnické divadlo, psal básně, byl profesorem filozofie, ale za války také dělníkem v kamenolomu. Měl vřelý vztah k mládeži, zasazoval se o pomoc chudým a trpícím, vedl dialog s jinými křesťany i nekřesťany. Stal se přední osobností konce 20. století respektovanou po celém světě. V roce 1981 se papeže pokusil zavraždit Turek Mehmet Ali Agca. Několik výstřelů atentátníka papeže vážně zranilo.

Zemřel papež Jan Pavel II.

Přestože byl v posledních letech nemocen (trpěl Parkinsonovou nemocí), nemohl

chodit a špatně mluvil, svého poslání v úřadu Petrova nástupce se nevzdával. Naposledy se objevil v okně papežské pracovny ve Vatikáně na Hod Boží velikonoční, týden před smrtí, to už ale nemohl mluvit, jen požehnal přítomným na Svatopetrském náměstí.

Pohřeb Jana Pavla II. se konal 8. dubna před bazilikou sv. Petra. Řím byl zaplněn účastníky pohřbu, média odhadují až 3 miliony lidí. Zádušní mše sv. byla přenášena do celého světa, mimo jiné také přímým přenosem do ČR. Byl to největší pohřeb v dějinách lidstva. Zúčastnilo se jej 160 kardinálů, 600 kněží, 176 delegací nejvyšších státních představitelů (z ČR prezident Václav Klaus a ministr zahraničí Cyril Svoboda), bylo vypraveno tisíc zvláštních vlaků, 150 tis. lidí přicestovalo letadly, nespočtené množství přijelo autobusy (i z ČR), bylo akreditováno 4 tis. novinářů, přenos pohřbu zajišťovalo 40 televizních společností, pořádek udržovalo 10 tis. policistů. V mnoha státech (také u nás) byl vyhlášen státní smutek, pietní bohoslužby se konaly po celém světě. Úmrtí papeže, příprava a vlastní pohřební obřady byly podrobně komentovány všemi sdělovacími prostředky.

Prezident Václav Klaus o papeži řekl: „*Byl to moudrý a citlivý člověk, který celý svůj život obětoval ideálům lidské dobroty a pomoci slabším, ideálům svobody, důstojnosti a odpovědnosti.*“

Bývalý český prezident Václav Havel se ke smrti papeže vyjádřil slovy: „*Zemřel jako mučedník. Ukázal nám všem, že není jen důležité přijmout smrt, ale že je neméně důležité do poslední vteřiny bojovat za to, aby člověk žil.*“

Jan Pavel II. zemřel v pověsti svatosti.

Volba nového papeže byla zahájena 18. dubna v Sixtinské kapli. Volilo 117 kardinálů, mezi nimi pražský kardinál Miloslav Vlk. Ve třetím kole, jedné historicky nejrychlejší volbě, byl 19. dubna papežem zvolen 78. letý německý kardinál Joseph Ratzinger, blízký spolupracovník zesnulého předchůdce. Přijal jméno Benedikt (požehnaný) XVI., slavnostní inaugurace proběhla za velké účasti zahraničních státních delegací v neděli 24. dubna. ČR zastupoval prezident Václav Klaus s chotí.

Nový papež
Benedikt
XVI.

Salesián Dona Boska P. Antonín Hladký se narodil 2.11.1926 ve Znojmě. Jeho otec Josef byl soustružníkem, matka Leopoldie v domácnosti. Měl 3 sourozence Josefa (+2004), Václava a Eduarda. Začátkem 2. světové války Němci rodinu ze Znojma vysvěhovali do Žatčan. Antonín bydlel u tety ve Vladislavy nedaleko Třebíče, kde studoval gymnázium. Později se přestěhoval za rodinou do naší obce, vyučil se u místního zámečníka Bohumila Krejčího zámečníkem, maturitu dokončil v roce 1954 na škole pro pracující.

V roce 1946 se v Brně seznámil se salesiánským dílem, v roce 1949 složil první řeholní sliby. Rok na to jej ve Fryštáku zastihla likvidace klášterů a řeholních domů komunistickým režimem, byl odveden k praporům PTP, kde strávil 3 roky a 4 měsíce. Po vojně pracoval do roku 1957 v civilních zaměstnáních jako strojný zámečník a normovač. Pronásledování salesiánů neustávalo, byli obviňováni, že se přes zákaz pořád tajně scházejí, chodí na poutě a snaží se žít podle salesiánských pravidel. V roce 1957 bylo odsouzeno za „spolčování proti

Zemřel
P. Antonín
Hladký

republiky“ 6 salesiánů, Antonín dostal 20 měsíců vězení, které si odseděl v Brně, Valdicích a Opavě. Po propuštění pracoval jako soustružník kovů a údržbář geodetických pomůcek.

Přes všechny nástrahy a těžkosti nepřestával toužit po kněžství. Už během vojny a potom v civilních zaměstnáních pokračoval v tajných studiích filozofie a teologie. V roce 1963 přijal tajně jáhenské a kněžské svěcení od biskupa Štěpána Trochty, propuštěného z vězení.

Jako kněz však mohl vystoupit teprve po Pražském jaru. V září 1969 měl v Žatčanech slavnou primiční mši sv., pak odešel do severních Čech, působil v Trnovanech, Šanově, Hodkovicích, v Raspenavě a Hejnici. V roce 1990 přišel do společenství s bratřími salesiány do Jiříkova. Převzal duchovní správu farnosti Jiříkova poutního chrámu ve Filipově. V roce 1999 přesídlil do nového sídla komunity v Rumburku. V roce 2004 vážně onemocněl, poslední rok života prožíval v Charitním domě pro duchovní ve Staré Boleslavi.

Po náhlém zhoršení zdravotního stavu zemřel 1. listopadu 2005 - den před oslavou svých 79. narozenin.

Byl obětavým, poctivým a věrným Božím služebníkem, člověkem, který ke každému přistupoval s úctou a neobyčejnou pozorností. Do Žatčan, kde prožíval mladá léta, rád přijížděl za rodiči, rodině bratra Josefa a řadě dalších přátel.

Poslední rozloučení s P. Antonínem se konalo 4.11. v kostele P. Marie Pomocnice v Brně - Žabovřeskách, pohřben byl mezi spolubratry na Ústředním hřbitově v Brně. Na pohřeb byl z obce vypraven autobus, farnost položila k jeho hrobu smuteční věnec.

T e p l o t a					
měsíc	nejnižší noční (°C)	nejvyšší denní (°C)	průměrné noční (°C)	průměrné denní (°C)	průměr celodenní (°C)
leden	-7	10	-0,9	2,8	0,9
únor	-12	6	-3,0	1,3	-0,8
březen	-12	18	-1,1	8,4	3,6
duben	-2	23	6,0	18,0	11,6
květen	3	30	9,8	20,0	15,4
červen	7	29	13,1	22,2	17,1
červenec	10	34	15,7	24,1	19,9
srpen	8	28	13,8	22,3	18,1
září	7	27	12,1	20,7	16,4
říjen	1	20	7,1	14,7	10,9
listopad	-7	13	1,8	5,8	3,8
prosinec	-12	5	-1,8	1,2	-0,3
v roce	-12	34	6,1	13,5	9,8
z toho:					
<i>I. čtvrtletí</i>			-1,6	4,3	1,3
<i>II. “</i>			9,6	20,1	14,9
<i>III. “</i>			13,9	22,4	18,1
<i>IV. “</i>			2,4	7,3	4,8

Počasí podle
paní
Floriánové

Letos nebyly velké teplotní rozdíly, průměrná roční teplota byla 9,8°C. Nejteplejší byl červenec, ve kterém byla také naměřena nejvyšší teplota v roce +34°C a 2x 33°C a jen 4 dny klesla teplota pod 20°C. Také koncem května bylo jednou 30°C. Nejchladněji bylo v únoru, když teploměr vystoupil nad nulu jen 3x. Rekordní mrazivé dny -12°C byly 2x v březnu, a po jednom v únoru a prosinci. V polovině února u nás napadlo 15 - 20 cm sněhu, později dalších 10 cm. Podle zpráv z tisku napadlo v ČR nejvíce sněhu za posledních 40 let. První mírné mrazíky byly zaznamenány od poloviny listopadu.

Dešťové srážky byly nejvyšší v dubnu a srpnu a příznivě ovlivnily rostlinnou výrobu. Sklizeň obilí byla sice průměrná, zato výnosy brambor a krmné řepy byly po vydatných deštích v srpnu rekordní. Ovočné stromy špatně odkvetly, sklizeň byla malá, např. bylo málo meruněk, švestek, jablek. Angrešt je již několik let napadán plísní, tato choroba se stále rozmáhá, chemické postřiky jsou málo účinné. Zato časté deště v době vegetace sloužily zelenině, i když jsou okurky stále postihovány plísní.

Na Velikonoce jsme měli počasí s teplotou 15°C, první den byl pošmourný, druhý den svítilo sluníčko. Před Dušičkami ani po nich letos nemrzlo, přímo na svátek Všech svatých bylo přes den 11°C, květinová výzdoba na hřbitově vydržela až do příchodu prvních mrazů v polovině listopadu. Na Narození Páně byly teploty nad nulou, na Štěpána začalo mrznout (v noci -5°C) a potom mrzlo až do konce roku, 28. prosince celý den sněžilo a asi 15 cm sněhu zůstávalo na zemi i v lednu 2006, hodně sněhu bylo na horách.

Letošní rok byl podle meteorologů nejbohatším na sníh za posledních 40 let. Také u nás napadlo 16.2. 15 - 20 cm sněhu, po mírném tání 22.2. dalších 10 cm, koncem února jsme pořád měli 15 cm sněhu.

Při náhlém oteplení nestačila říčka na horním toku u Brankovic, kde se nazývá Litavou, pojmout vodu z tajícího sněhu a vylévala se z břehů. Dne 17. března dosáhla hladina vody na kontrolním vodoměru v Újezdě 250 cm, což je pro hasiče stav pohotovosti. Do naší obce dorazila voda 18. března k večeru. Koryto Cézavy se zaplnilo téměř ke koruně hráze, voda kulminovala ve večerních hodinách na necelý metr od vrcholu hráze. Vadným ventilem uzávěru odpadní stoky z vesnice se dostala nejdříve na hřiště, pak do biocentra a odtud se převalila do polí za domky v Koutě. Večerní pohled na málokdy vídaný široký tok Cézavy a lesknoucí se jezírko vylité vody lákal na místo mnohé občany. Třetí den začala opadávat, hasiči pomáhali odčerpávat vodu ze zatopeného prostoru zpět do Cézavy. O prázdninách byl zpětný ventil opraven.

Velká voda na Cézavě

Ze zprávy o bezpečnostní situaci v Žatčanech za rok 2005 zasílané každoročně Obvodním oddělením Policie České republiky:

V Žatčanech byly spáchány 2 trestné činy, přičemž u jednoho trestného činu byl pachatel zjištěn (výtržnictví), druhý čin se šetří jako podezření z trestného činu podvodu.

V obci byl šetřen 1 přestupek - založení černé skládky - pachatel nebyl zatím zjištěn.

Pro informaci bylo ve služebním obvodu Židlochovic za rok 2005 spácháno 496 trestných činů (v roce 502), objasněno bylo 218 případů, (v roce 217) tj. necelých

Bezpečnostní situace v obci

44 %.

- Jarní sběr železného šrotu provedli členové Orla
- ZD Žatčany prodalo bývalý kravín obchodníkovi Tůmovi z Tuřan
- Obec má po provedených komplexních pozemkových úpravách ve vlastnictví 63,34 ha pozemků v ceně 2.990 tis. Kč
- Obec uzavřela s panem Ladislavem Bandouchem z Hrušek smlouvu o provádění hrobnických prací v naší obci
- Pro větší bezpečnost dopravy při výjezdu z ulice Ovčírny na hlavní silnici k Nesvačilce bylo před sokolovnou umístěno dopravní zrcadlo
- neznámý zloděj ukradl litinový poklop na kanalizaci u Hranečnicků, proto byla šachta opatřena poklopem betonovým
- rodina Sedláčková nechala v červenci opravit svůj děkovný kříž pořízený Josefem a Josefou Sedláčkovými v roce 1868
- tenisové hřiště bylo kolem cesty vybaveno nízkou plachtou proti prachu a smetí
- v říjnu byly uzavírány nové nájemní smlouvy na hrobová místa na 10 let - do roku 2016
- v listopadu byl na hřbitově odstraněn mohutný tesaný pískovcový kříž rodiny Sedláčkovy z č. 18 (naproti zákristie). Jak bylo napsáno na náhrobní desce, byl ve hrobce pochován kromě dalších Josef Sedláček, nar. 1839, rodák z Těšan. Toto datum bylo třetím nejstarším na hřbitově. Kříž byl silně nakloněn, pískovec popraskán, hrozilo nebezpečí zřícení. Podobný kříž rodiny Hegerovy svým provedením a velikostí dosud stojí u hřbitovní zdi naproti vchodu do kostela.
- na farní zahradě byl v listopadu vysázen olivový strom darovaný naším rodákem MUDr. Janem Fialou. Zajímavé na něm je, že byl vypěstován ze semene dovezeného řeholními sestrami z Jindřichova Hradce přímo z biblicky známé Olivové zahrady v Jeruzalémě.
- v prosinci byl na náklad obce opraven děkovný kříž manželů Jana a Barbory Fialových z r. 1883

Krátce z obce

počet 1.1.	763	narodilo se	10	přistěhovalo se	5
počet k 31.12.	759	zemřelo	14	odstěhovalo se	5
rozdíl	- 4		- 4		-

Obyvatelstvo

narodili se:			
Eliška Kalvodová	15. ledna	Jiří Korunka	25. srpna
Adéla Svobodová	5. března	Barbora Hladká	31. srpna
Lukáš Soukop	6. června	Sabina Pospíšilová	29. října
Ondřej Zapoměl	16. června	Jakub Zmrzlý	3. prosince
Jan Rudolecký	28.července	Markéta Jurečková	29.prosince
zemřeli: (v závorce věk)			
Anežka Sedláčková	7.1. (96)	František Svoboda	21.7. (75)
Hedvika Zapomělová	28.1. (85)	Jaroslav Zvolský	3.8. (73)
Květoslav Rychlík	17.3. (74)	Marie Lorencová	13.10. (66)

Jiří Chmelík	2.5. (48)	Anna Mašijová	4.12. (77)
Jenověfa Sedláčková	4.5. (85)	Jindřich Krejčí	5.12. (78)
Josef Lengál	26.5. (78)	Miloslava Poláčková	25.12. (41)
Vlastimil Teplý	11.6. (83)	Libuše Teplá	29.12. (76)

sňatky:	
2. dubna	Marián Heinrich - Renata Dolinová
14. května	Alžběta Zezulová - Milan Ďásek
4. června	Lucie Kolářová - Jiří Ryba
11. června	Šárka Kalvodová - Vít Lízal
nejstarší občané:	Marie Matulová z č. 181 - 94 let
	Vladimír Lautrbach z č. 282 - 93 let
zlaté svatby:	Václav a Jiřina Habigerovi
	Bořivoj a Libuše Opluštilovi
	Jindřich a Miloslava Rybovi
	Josef a Helena Sedláčkovi

Manželé Vladimír a Božena Lautrbachovi z čísla 282 si v sobotu 11. června - přesně na den svatby v roce 1940 - připomněli děkovnou mší sv. v místním kostele vzácné jubileum 65 let od uzavření sňatku. Takové výročí je v obci ojedinělé, v kronice obce není zaznamenáno. Tam jsou v roce 1984 zapsány dvě diamantové svatby (60 let): manželé Josef a Anna Bínkovi z č. 231 a manželé Kliment a Ludmila Sýkorovi z č. 23. Oba páry žili v manželství 62 roků.

Vladimír Lautrbach se narodil 19.7.1912 v Žatčanech číslo 10 jako syn zemědělce Jana Lautrbacha a Anny roz. Havránkové z Moutnic - Rozařína. Do obecné školy chodil v Žatčanech, potom navštěvoval Hospodářskou školu ve Šlapanicích. Po výkonu vojenské služby v Užhorodě pracoval na hospodářství svého otce. Oženil se ve svých 28 letech. Měl sestru Marii, provdanou Rychlíkovou a bratra kněze P. Břetislava. Byl členem ČSL a Orla.

Božena Lautrbachová se narodila 24.12.1919 v Rozaříně rodičům Františku Husákovi (dlouholetém starostovi) a Antonii roz. Lízalové z Nesvačilky. Do obecné školy chodila v Moutnicích. Vdávala se v 21 letech. Měla sourozence Františka. Aktivně pracovala v Katolickém spolku žen a dívek, byla dlouholetou členkou ČSL a Orla. Obětavě pracovala také v místním farním společenství.

Oddáni byli 11. června 1940. Po žních roku 1941 jim rodiče Lautrbachovi předali hospodářství, na kterém pracovali až do kolektivizace zemědělství v roce 1958. Po vstupu do JZD pracovali většinou v živočišné výrobě až do důchodu.

Vychovali syny Jana a Vladimíra a dceru Marii, všichni bydlí v Žatčanech. Nyní žijí na odpočinku u dcery Marie. Pan Lautrbach je ve svých 93 letech současným nejstarším občanem obce, pravidelně navštěvuje nedělní bohoslužby, často jej vidíváme při procházkách po obci. Paní Lautrbachová oslavila letos 86 let a je třetí nejstarší ženou v obci. V posledních letech má určité potíže s

Manželé Lautrbachovi oslavili platinovou svatbu (65 let)

chůzí, na bohoslužby ji teď vozí děti autem.

Pro zajímavost názvy některých svatebních výročí:

- 1 rok - papírová, bavlněná
- 5 let - dřevěná
- 10 let - růžová (vrchol mladých let)
- 15 let - křišťálová (vzájemné city jsou průhledné jako křišťál)
- 20 let - porcelánová (původní výbava je již rozbita, je třeba koupit novou)
- 25 let - stříbrná (symbolem je úzký stříbrný prsten)
- 30 let - perlová
- 35 let - lněná
- 40 let - rubínová (do snubního prstenu se zasazuje rubín)
- 50 let - zlatá
- 55 let - železná
- 60 let - diamantová
- 65 let - platinová
- 70 let - milostivá (dostalo se nám velké milosti života)

A ještě jeden citát o svatbě:

„Svatba sama je v lidském životě jen neškodnou epizodou. Škodlivé a nedozírné jsou pouze její následky.“

- 80 let Poláčková Valburka, Černá Marie, Sitařová Jiřina
- 81 let Simandlová Marie, Tůmová Vlasta, Tichá Věra
- 82 let Čumpová Marie, Dostálová Miluška
- 83 let Vahalová Kunhuta, Michlová Františka
- 84 let Poláčková Jiřinka, Osičková Oldřiška, František Poláček
- 88 let Sýkorová Růžena (Domov důchodců v Sokolnicích)
- 89 let Vrzalová Anna
- 91 let Jamborová Helena (Domov důchodců v Sokolnicích)
- 93 let Lautrbach Vladimír
- 94 let Matulová Marie

Občané
80. letí a
starší

První domovní knihu obce máme k 31.12.1997, druhá je sestavena k 30.6.2003, letos byla vyhotovena k 1.9. Předtím se domovní knihy nevedly. Matrika občanů je vedena podle domovních čísel a v nich trvale ubytovaných občanů. Budovy veřejné, pro podnikání a neobydlené jsou evidovány samostatně, přitom za neobydlené jsou považovány ty, na kterých není nikdo trvale přihlášen. Celkový přehled o domovním fondu obce byl získán doplňujícím šetřením.

Domovní
kniha 2005

Údaje z letošního roku v porovnání s rokem 2003:

	<u>rok 2005</u>	<u>rok 2003</u>
trvale obydlené domy	236	237
trvale žijící obyvatelé		
včetně 7 cizinců	769	775
budovy veřejné	6	6
budovy pro podnikání	11	9
domy neobydlené	51	49

z nich

domy nezpůsobilé k bydlení	10	18
domy využívané k rekreaci	10	9
domy v rekonstrukci	10	12
domy v pozůstalosti	13	6
domy přechodně obývané	8	4

číslovaných domů v obci celkem	303	301
--------------------------------	-----	-----

Obydlenost domů:

v 57 domech 1 občan v 41 domech 2 občané v 33 domech 3 občané

v 53 domech 4 občané v 23 domech 5 občanů v 17 domech 6 občanů

v 7 domech 7 občanů v 5 domech 8 občanů v bytovce je 13 občanů

Nejvyšší číslo domu 307. Neobsazená zůstávají domovní čísla: 77, 79, 82, 91.

Značný počet neobydlených domů (téměř 17%) je na úrovni sčítání v roce 2001 (51 domů), přestože se domy postupně opravují a obydlují; v roce 1997 jich bylo 63. Neobydlené domy tvoří jednu z rezerv pro zvýšení počtu obyvatel v obci. Druhou možnost poskytují domy, ve kterých žije jen jeden nebo dva občané a těch je skoro sto. Průměrně žije v našich domech je 3,25 osob. A ještě jedna zajímavost vyčtená z domovní knihy: ke konci roku máme v obci 63 vdov a jen 9 vdovců.

Dále jsou jmenovitě uvedeny budovy veřejné, pro podnikání a neobydlené.

Budovy veřejné v roce 2005

poř.	název	ulice	číslo	poznámka
1.	Základní škola	Náves	20	
2.	Farní úřad	Kout	29	
3.	Obecní úřad	Ovčírny	125	vč. hasičské zbrojnice
4.	Orel jednota Žatčany	Třebomyslice	152	
5.	TJ Sokol Žatčany	K Nesvačilce	203	
6.	Mateřská škola	Ovčírny	298	

Budovy pro podnikání v roce 2005

poř.	název	ulice	číslo	poznámka
1.	Potravinářský závod Březinová	Náves	8	
2.	Zemědělské družstvo	Ke družstvu	28	
3.	Opravy praček Procházka	Náves	30	
4.	Tiskárna Destin	Ke družstvu (U ropy)	43	předtím Signet
5.	Bemeta - kovovýroba	Ke družstvu	60	areál ZD

6.	Čalounictví Křivý	Kousky	61	
7.	Tůma Tuřany, obch. sklady	Ke družstvu	67	areál ZD
8.	Sportovní oděvy Sýkora	Náves	93	budova OÚ
9.	Zemědělské díly Osička	Třebomyslice	111	budova OÚ
10.	Hostinec u Severů	Náves	264	
11.	Samoobsluha potravin	Náves	283	

Domy neobydlené v roce 2005

poř.	vlastník	ulice	čísl o	poznámka
1.	Svoboda Oldřich, Klobouky	Náves	14	obydlen přechodně
2.	Sedláček Richard, Újezd	Náves	16	nezpůsobilý k bydlení
3.	Svoboda Václav	Kout	25	nezpůsobilý k bydlení
4.	Stát (Lauterbachová Helena)	K Újezdu	32	pozůstalost
5.	Doubek Josef	K Újezdu	33	k rekreaci
6.	Hladká Olga	K Újezdu	34	nezpůsobilý k bydlení
7.	Teplý Vlastimil	Náves	36	nezpůsobilý, pozůstalost
8.	Veselá Marie,	Kout	38	v rekonstrukci
9.	Tichý Miroslav	K Újezdu	47	nezpůsobilý k bydlení
10.	Dyk Josef, Brno	Kousky	50	v rekonstrukci
11.	Geryk Vladimír, Brno	Náves	52	v rekonstrukci
12.	Ohniště František, Brno	Kout	62	nezpůsobilý k bydlení
13.	Peterková Marie, Brno	Kout	65	k rekreaci
14.	Korunková Bohumila, Brno	K Újezdu	69	obydlen přechodně
15.	Němečková Jiřina	K Újezdu	70	nezpůsobilý, pozůstalost
16.	Vágner Zdeněk	K Újezdu	74	v rekonstrukci
17.	Buchtová Jarmila, Brno	Náves	92	obydlen přechodně
18.	Zapomělová Hedvika	Ovčírny	97	pozůstalost
19.	Tříška Zdeněk, Brno	Ovčírny	98	k rekreaci
20.	Lozartová Alena, Brno	Kout	99	pozůstalost
21.	Zalubilová Vlasta, Brno	Kousky	100	k rekreaci
22.	Fiala Jiří	Třebomyslice	102	pozůstalost
23.	Kalvoda Josef	Třebomyslice	104	pozůstalost
24.	Podloucký Miroslav, Brno	Třebomyslice	108	k rekreaci
25.	Filka Pavel, Brno	Třebomyslice	122	v rekonstrukci
26.	Jedonek Ladislav	Náves	126	nezpůsobilý k bydlení
27.	Bedroš Milan, Brno	Třebomyslice	129	obydlen přechodně
28.	Svoboda Jiří, Brno	Zahrady	133	v rekonstrukci

29.	Lízal Miroslav	Zahrady	138	nezpůsobilý, pozůstalost
30.	Kobližek František	Zahrady	145	v rekonstrukci
31.	Černý Michal, Brno	Třebomyslice	148	obydlen přechodně
32.	Hájek, Újezd u Br.	Zahrady	155	obydlen přechodně
33.	Fiala Jan, Brno	Třebomyslice	159	k rekreaci
34.	Lízalová Emilie, Brno	Třebomyslice	164	k rekreaci
35.	Černý Michal, Brno	Třebomyslice	172	k rekreaci
36.	Podloucký Václav	Třebomyslice	175	nezpůsobilý, pozůstalost
37.	Sedláčková Jenovéfa	Třebomyslice	183	pozůstalost
38.	Opluštilová Libuše	K Nesvačilce	184	nezpůsobilý k bydlení
39.	Hrubý Jaroslav	K Nesvačilce	190	pozůstalost
40.	Škorpík Josef, Blučina	K Nesvačilce	194	k rekreaci
41.	Hlaváčová Květoslava	Kousky	195	v rekonstrukci
42.	Zežula Vladimír, Brno	K Nesvačilce	210	k rekreaci
43.	Poláček Leoš, Šlapanice	K Nesvačilce	215	k rekreaci
44.	Faltýsková Dobromila	K Nesvačilce	220	v rekonstrukci
45.	Chmelík Josef ml.	Třebomyslice	221	přechodně obydlen
46.	Jašová Jana	K Nesvačilce	226	nezpůsobilý k bydlení
47.	Hladký Václav, Brno	Šanhaj	243	k rekreaci
48.	Kolář Jiří	Náves	252	v rekonstrukci
49.	Kozáková Dobromila, Brno	K Nesvačilce	255	k rekreaci
50.	Hladký, Újezd u Brna	Zahrady	268	obydlen přechodně
51.	Osička Miloslav	K Nesvačilce	276	nezpůsobilý k bydlení

Bitva u Slavkova 2.12.1805.

Doslovný opis událostí vztahujících se k Žatčanům, jak je ve školní kronice zaznamenal v tehdejší spisovné češtině ředitel Obecné školy v Žatčanech Gabriel Richter. Narodil se v roce 1862 ve Střílkách, na naší škole učil v letech 1891 až 1903. Nemohl být tedy očitým svědkem. Události týkající se přímo Žatčan, např. drancování vojsk, pozorování bitvy z věže kostela nebo návštěva bojiště po skončení bitvy, čerpal asi z vyprávění občanů. Podrobnější obecné údaje získal zajisté z historických pramenů. Jeho barvitě popisování útrap a zážitků z bitvy se dostalo koncem minulého století i na stránky celostátního tisku.

R. 1805 vypukla válka mezi Francií a Rakouskem. Kniha tato není určena k tomu, aby se příčinami politickými spojenců, při těchto pro naši vlast tak důležitých tažení, zabývala, ani aby rozličné vojenské operace tehdy svedené velké bitvy u Slavkova a jiných bojů rozebírala, to budiž dějepiscům Evropy a naší drahé vlasti ponecháno. V těchto listech budiž o oněch velikých událostech jen potud zmínka učiněna, pokud ony zdejšího okolí a Začan samy se dotýkají, aby našim potomkům hrozné dny, které Začanská a Třebomyslická obec s jejími obyvateli zažily a nevyhlášené neštěstí vpádu nepřátelského v památce zůstalo na důkaz, jak neocenitelným štěstím jest, když nám Prozřetelnost Boží svatý pokoj a nerušitelné držení našich statků dopřává.

Rusko spojilo se s Rakouskem proti Francii. V září táhla armáda ruská Moravou proti Francii pod velením generála Kutuzova, aby pak postup byl urychlen, bylo mužstvo na selských vozích od místa k místu dopravováno. Tažení to trvalo nepřetržitě až do konce října. Vojska rakouská byla již země rakouské opustila a na hranicích francouzských se spojila.

Brzy došla zvěst, že vojska francouzská pod císařem Napoleonem města Ulmu dobyla a do zemí císařských vtrhla. Nepřítel pronikl hned až k Vídni a Vídeňané nechtíce město své vydati hrůzám obléhání, vzdali se - tak vjížděl zpupný nepřítel bez jediné rány dělové do císařského města. Armády pak naše a ruská couvaly do Moravy k Brnu. Francouzové vnikli do Moravy za našimi v patách. Dne 17. listopadu jeli rakouští s císařskou vojenskou pokladnou Měninem a tam, jakož i ve zdejších obcích, přenocovali.

Dne 18. t.m. táhl celý armádní sbor rakouský v síle 30 000 mužů pod velením podmaršálka Kienmayera Měninem a zadní jeho voj v Měnině, Začanech a Telnici přenocoval. Tato noc byla počátkem našich útrap. Ježto domy a stodoly nemohly vojsko pojmouti, rozložilo se toto na ulici a zaníceno více 100 ohňů u samých stavení, takže tmavá noc v jasný den se proměnila. Byl to pohled okouzlující, ale strašný. Měnin zdál se jakoby celý byl v ohni. Blučinské a Křepické vinohrady, návrší u Prace, jakož i roviny okolní zdály se státi v jenom plameni, celá obloha plála jasně červeně. Již této noci pozbyli obyvatelé z největší části svého dříví, slámy, plotů, vrat a dveří, což na udržování ohňů obráceno bylo. Po celou noc nebylo slyšeti než praskot vrat, dveří, plotů a podobně, a nářek úzkostlivých obyvatelů.

Dne 19. t.m. odtáhli Rakušané k Jiříkovicím, ponechavše asi 20 husarů jako hlídku, kteří se tu až do 3. hodiny odpolední zdrželi, pak ale když pojednou silnice od Němčic počala modrati se vojskem a lesknouti se zbraní, rychle Měnin opustili a armádu k Jiříkovicím následovali. Hrůza nevýslovná, úzkost a zmatek úplný zmocnily se nás, když jsme viděli poslední rakouské vojíny za Telnici mizeti a hned na to dusot, řinkot zbraní a surové válečné písně Francouzů k našim uším dolehly. Zlekaní obyvatelé, kteří ještě nikdy nepřítele nebyli viděli, pobíhali rukama lomíce, sem i tam. Mnozí zdejší obyvatelé hleděli se před nepřítelem ukrýti, mnozí dali se směrem k Otnicím a Lovčičkám, aby takto útekem se zachránili; než někteří

odvážnější zůstali v obci přece. Měninští obyvatelé vyšli v úzkosti nepřátelům vstříc, aby se jejich velkomyslností doporučili; což ovšem zdálo se, že prospělo, než jen na krátkou dobu. Mezitím táhli Francouzové bez zastávky od Měnína k Telnici. Než jak nepřátelé na panské pole u telnických hranic přišli, zastavili najednou, postavili pušky do pyramid a valili se v zástupech do Telnice, Měnína, Začan a Třebomyslic, vrazili zde do domů a loupili co jen do rukou přišlo; potraviny, šatstvo, postele, ba i nábytek jako: stoly, židle, postele a podobné bylo bráno a na udržování ohňů použito. Tyto násilnosti trvaly po celou noc. Nebylo než viděti přicházející a odcházející nepřátele s kořistí.

Dne 20. t. m. odtáhli Francouzové směrem ku Slavkovu. Tento a další tři dny nebylo viděti nic jiného, než vojsko nepřátelské táhnouti od Měnína k Telnici.

Dne 24. t. m. vrátil se celý pluk Francouzů od Slavkova do Začan a Měnína a zůstal tu až do 29. Co ubozí obyvatelé za těch 5 dní přetrpěti museli, není možno vypsati. Sami všech životních prostředků zbaveni jsouce, měli přece zástupy ty potravinami, pící a vším nač pomyslití opatrovati, jinak ustavičně vyhrožováno smrtí a vypálením. Velikým štěstím ještě bylo, že rybník zdejší, který svou hojností ryb proslul, zásoboval nepřátele. Den co den bylo několik krav poraženo, a již byli na rozpacích, kde pro budoucí den krávy a potraviny žádané opatřiti; tu v noci z 29. na 30. t. m. znenadání počal bubeník tlouci na buben a v pěti minutách celý pluk zmizel.

Však pokoj nebyl dlouho, neboť pluk asi za hodinu se vrátil a svá místa opět zaujal. Po půl hodině nastal nový hluk a dle zmatku a živého hovoru důstojníků bylo patrné, že nastává něco důležitého. Vojáci spěšně skládali své věci do toreb a bledí dávali obyvatelům na srozuměnou, že „Rus jde“. Nato rychle opustili Začany. Ke třetí pak hodině ráno přijelo více škadron francouzských husarů, prý až z Kyjova, kdež od Rusů zapuzeni byli a až sem bez oddechu jeli. Tito však ihned odjeli do Měnína.

Den 30. listopadu byl od příchodu nepřítele prvý, kdy jsme jakéhos ulevení užítí mohli, pokud to ovšem v našich tak smutných poměrech možno bylo. Večer překvapilo nás znenadání několik rakouských dragounů, jež provázelo několik ruských kozáků. Hned zapomněli jsme na vše trápení a úzkosti, jakmile jsme bílou uniformu našich shlédli a svou mateřštinu, již nás důstojník oslovil, zaslechli, doufaliť jsme, že budeme již od nepřátel osvobozeni. Však mužstvo odcvávalo opět, když se byl velitel na vzdálenost a sílu nepřátele bedlivě vyptal, o níž ale my je málo sdělití jsme mu mohli. Po 4. hodině večer octlo se totéž oddělení za začanským mlýnem v seči s francouzskými předními strážemi, při čemž urputně a dlouho do noci harcováno bylo. V Měnině bylo velení našich jezdců jasně slyšeti.

Dne 1. prosince byl úplný klid a nebylo viděti ani jediného muže, jak francouzského, tak našeho. Než byl to klid, jaký obyčejně strašnou bouří předchází. Toho dne jsme byli opět po dlouhé přestávce v chrámu Páně shromážděni. O jak zbožné byly tehdy naše modlitby. Mělit' jsme za to, že všechny válečné svízele jsme již přestáli, než nejhorší teprve přijíti mělo.

Dne 2. prosince v 5 hodin ráno vyděsila nás silná šarvátka předních stráží na polích mezi Telnicí a Újezdem, kterou jsme z věže pozorovali. Rány padaly stále hustěji a když se rozednilo, zahučela na újezdském kopci u kaplička sv. Antonína rána dělová, po ní druhá, třetí; na to spustila tak hustá palba ručníční, že nebylo lze ránu jednu od druhé rozeznati; jen rány dělové houkaly v krátkých přestávkách; země se otrásala a věž zdála se s námi pohybovati. Všichni jsme zbledli pohlížejíc na sebe mlčky; hrůzou nemohl nikdo promluvit.

Konečně když bílý den nastal, bylo možno pozorovati mnohé řady proti sobě ženoucí na polích mezi Telnicí a Újezdem, až konečně dým a prach celé hrůzné divadlo zastřel a jen hřímání děl, rachot pušek a válečný ryk bojujících bylo slyšeti. Pětkrát pronikli Rusové až k Telnici a pětkrát byli k Újezdu zpět zatlačeni. V Telnici zatarasili se Francouzové vozy, bylo bojováno v domech, stodolách a sklepích. K 9. hodině přijelo několik pluků francouzské jízdy od Rajhradu a seřadilo se na polích za telnickým mlýnem, ale několika ranami ruských děl bylo donuceno postavení své opustiti. Před polednem potulovali se jednotliví ranění bez ručnic a bez klobouků kol Začan a Třebomyslic, hledající úkrytu před projíždějícími hlídkami. Viděli jsme, jak mnozí Francouzové od ruských kozáků zajati byli. Až potud byly Začany a Měnin od víru bitevního ušetřeny a my mohli jsme býti pouhými diváky. Ale po 2. hodině odpolední počali Rusové své postavení na návrší Prateckém opouštěti a ustupovati, zanechavše v Začanském rybníku jen slabě zamrzlém na 200 děl, mnoho vozů se zavazadly a střelivem vězeti, dali se směrem k Měninu a Otnicím. Rázem byl Vinohrádek a cesta pod ním prchajícími Rusy pokryt. Strach podivný zmocnil se všech. „Zachraňte se!“ znělo odevšad. Sběhli jsme z věže; ženy chápaly dítky své, muži uchopili starce a stařeny a vše se dalo na útěk! Již za Půllány předběhli nás Rusové prchající jak jízdní tak i pěší, vše ve zmatku promícháno. Mezi ně vmísili jsme se i my a prchali s nimi. Koule děl Francouzů, jež ze Staré Hory na nás pálili, fičely nám nad hlavami, až se nám vlasy ježily a hrůzou pot na čele vystupoval. Mnozí Měninští utekli do Opatovic, jiní do Blučiny; mezi těmi byl i tamnější farář, správce a učitel. Měnin zůstal za paměti lidské snad poprvé liduprázdný.

Dne 4. t.m. opustili nepřátelé Měnin i Začany a zaplašení jeho obyvatelé vplížili se bázlivě ku svým příbytkům. První, co jsme spatřili, byly naše rozbořené příbytky plné ztuhlých mrtvol, bídných vychrtlých postav, z nichž některé vyčnívající vnitřnosti si zatlačující a chroptíce zmírali, jiné o hlt vody prosily, chtějíce uhasiti žízeň, která je více než děsné rány pálila a jimž ani té podati nebylo možno. Slzíce pozdravovali se obyvatelé, když večer opět se sešli a vypravovali si navzájem úzkosti a nebezpečí, které zažili. Náš milovaný mocnář strávil noc po bitvě u Slavkova spolu s carem ruským a velkoknížetem Konstantinem v Heršpicích, malé to dědince u Slavkova v selském stavení, kdež tito vznešení hosté prostou kmínovou polévkou a několika brambory uctěni byli, přičemž stolem jim byla obyčejná putýnka vzhůru dnem obrácena.

Dne 8. t.m. navštívili jsme opuštěné bojiště. Hrůzy, které nám bylo spatřiti, nelze ani vypsati. Tisíce mrtvol leželo jednotlivě i na hromadách, každá s děsným výrazem v tváři. Tu ležela ruka, tu půl těla, tam opět bez hlavy trup. Tu vztahoval k nám mrzák svou zkrvavenou ruku a řval o pomoc, onde jiný hrabal se ve své ráně zamrzlý v bahně po kyčle a prosil ve své zoufalosti, abychom jej dorazili. S hrůzou opustili jsme to strašné místo bídy a spousty a navrátili se do svých pustých příbytků s pocity nejvyšší omrzlosti.

Dne 9. t. m. byli padlí pochováni a ranění do nemocnic do Brna, Sokolnic a Rajhradu dopraveni.

Počátkem ledna 1806 soustředila se armáda francouzská u Brna a 13. t.m. Moravu opustila. Roku 1809 po veliké bitvě u Aspru a Vagram vtrhli opět Francouzové na Moravu. Dne 14. července přišli též do Začan a Měnina, tehdaž nepáchali však žádných násilností, nýbrž vymáhali pouze potraviny, píci a jiné potřeby.

Brzy na to byl uzavřen mír a Francouzové odtáhli. Na památku zazděno je 5 dělových kulí, které po bitvě nalezeny, ve štítě bývalého mlýna.

Po bitvě u Slavkova

Z „Úryvky z historie Žatčan, Třebomyslic a obcí okolních“ (1973) od Aloise Floriána ze Žatčan, číslo 61. Jako pramen uvádí archiv Panství chrlického, J. Volný - Topografie Moravská.

Vítězné tažení Napoleona vzrušilo nesmírně kraje kam nepřátelská vojska pronikla. Poddaní jako by chtěli mít radost a účast na vítězství nad dosavadními pány, věřili, že porážka vládnoucí třídy bude znamenat jejich osvobození z panského jařma. Mýlili se ve svém smýšlení a projevech, vypovídali představeným poslušnost a sami chtěli být pány. Názorně o tom podává zprávu chrlický archiv.

Po bitvě u Slavkova bylo uloženo obcím, aby občané vytahovali utonulé koně ze Začanského rybníka, tito to odepřeli, až museli být donuceni francouzskou eskortou.

Potom chtěli o své újmě vypustit Začanský rybník. Hned po bitvě rychtář s novým újezdským pudmistrem postavili se proti chrlickému purkrabímu Josefu Sojtíkovi, že nemají žádné vrchnosti, nýbrž že jsou sami páni a mohou si dělat co sami chtějí. A že si z vrchnosti nic nedělají hned ukázali skutkem. Když byl rybník spuštěn, sehnalo se na hrázi tři až čtyři sta lidí, kteří pořád z rybníka ryby brali a odnášeli; nedali se zadržeti ani domluvami, ani hrozbami a nedbali ani toho, že francouzští zákopníci na ně stříleli, nic jich nezastrašilo ani nezahnalo.

Byl nedostatek paliva, protože francouzské vojsko všechno pánilo, a tu poddaní šli na palach na rybník, sekali a odváželi rákos domů. Z Újezda pololáník Josef Trbola a domkář Jakub Kozák ani si nevšimli, že je vidí rychtář a beze všeho odváželi si palach domů. Na Začanském rybníku koupili si však od vrchnosti palach začanští a třebomysličtí, a proto zakazovali rychmanovským bráti a odvážeti palach. Rychmanovští si nejlepší odváželi a začanské odbyli, že to neměli kupovat, a ještě se chtěli bít.

Útiskem ze všech stran byli lidé doháněni k tomu, že na nic nedbali, ale přece zatím nejcitlivější bylo pociťovat násilí nepřátelské, pod kterým lidé vskutku klesali.

Z celého Panství chrlického muselo se pořád vozit do Brna obilí, oves, sláma, mouka a j., muselo se dodávat maso a nedodalo-li se včas, hrozilo se vojenskou rekvizicí (rabuňkem) a dále zničením toho, co ještě zbylo.

Poroučely se přípreže (fořpony) a ukládaly se daleké dovozy. Muselo se jezdit až do Vídně, do Kremže a kamkoliv se namanulo. Brzy nestačili hospodáři a pacholci, kteří s vozy jezdili, a nařizovalo se od Francouzů obcím, aby ještě více pacholků do Brna posílaly; měli se k tomu použít domkáři a hofeři. V té tísní obce se bránily, neboť se žádalo mnoho takových pacholků.

Z Modřic oznamoval 11.12.1805 rychtář, že sedláci nemají žádného pacholka a povozy jejich s koňmi a pacholky v brněnských šancích zavřeni jsou. Také domkáři jsou nepostradatelní, protože má každý 3 husary na kvartýře, čtvrtlánici 8 mužů, sedláci 14 mužů a více koní. Nelze tedy při nejlepší vůli 6 pacholků sehnati.

Z Újezda se 24.12. bránili pudmistr Antonín Blažek, rychtář Vincenc Hřebíček, ouředníci Heřman Haluza a sousedi Antonín Sladký, Augustin Frank jménem celé obce a podávali stížnost na francouzské poručení. Před několika dny bylo jim nařízeno, aby odevzdali do Brna 3 pacholky ke koním a ti se dosud domů nevrátili. Znovu bylo 8 vozů k vyvážení nemocných z Brna do Kartouz vypraveno, z nich snad 2 vozy jsou až dosud v Brně. Ostatní byli donuceni jet snad až do Vídně. Kdyby se to tak stalo, jak budou v budoucnu moci jiná nařízení plnit, jak s nimi bude, když by měli ostatní vozy a dobytek pokaždé pozbyti.

Prosili tedy, aby vrchní ouřad byl jim nápomocen, aby se ti lidé, koně a vozy zase propustili, a jest-li by se tak státi nemělo, žádali tuto svou stížnost samému francouzskému řediteli přednésti.

Z podrobného seznamu je jasné viděti, jak se v obcích vedlo, kolik koní a vozů pozbyli při fořponu s Rusy a Francouzi v Kartouzích, Olomouci a u Slavkova (u koní je uváděno „od Francouzů vzato, a to v domě, na poli a maštali“).

	<u>před válkou</u>		<u>na konci války</u>	
	koní	vozů	koní	vozů
Začany	46	25	38	12
Chrlice	94	36	76	34
Újezd	129	39	78	12
Tuřany	40	21	16	4
Šternov	5	-	4	-
Rychmanov	10	-	1	-
Třebomyslice	21	-	11	-
Nesvačilka	20	-	4	-

U ostatního dobytka byly tyto ztráty:

	<u>před válkou</u>			<u>na konci války</u>		
	krav	ovcí	vepřů	krav	ovcí	vepřů
Šternov	47	56	61	37	40	21
Rychmanov	75	44	128	69	9	30
Začany	42	144	191	30	48	48
Třebomyslice	56	18	89	38	-	1
Nesvačilka	20	100	60	9	12	15

V ostatních obcích nebyl výkaz vyplněn, ale je jisto, že v nich nebylo lépe. Vždyť vrchní Bruttman psal 20.1.1806 francouzskému veliteli do Brna, že poddaní nic nemají a všechno pozbyli a tudíž nemohou vydržovati 800 mužů ubytovaných na panství. Francouzské vojsko že má býti z Brna opatrováno masem a chlebem, aby se proto vojákům z Brna živobytí vydávalo, když již ničeho dáti nemohou a všechny rekvizice podle čl. 22 mírového článku mají přestati. Bylo sice z Brna posláno maso, ale jen pro 50 a ne 800 osob.

Na panství byly spisovány také všechny škody vzniklé za dobu války, za ubytování vojska, rekvizicemi, plněním, dále škody vzniklé na domech a hospodářském nářadí. Dále, co bylo pobráno od nepřítele jako šatstvo, prádlo, kočáry, sukna, plátina, kožené boty, košile, klobouky, čepice, šátky, železo, podkovy, úly - a kolik to obnáší na penězích. Obce také uváděly, co musely dáti z obecního.

Tak vykazovaly obce: (ve zlatých)

	<u>rekvizice</u>	<u>ubytování vojáků</u>	<u>škody na domech</u>	<u>plenění</u>	<u>vlastní vydání</u>
Chrlice	15 291	2 551	1 796	7 257	-
Újezd	67 255	14 758	4 755	7 817	3 652
Nesvačilka	2 180	387	-	147	103
Rychmanov	6 086	2 917	139	588	228
Začany	17 346	2 145	3 366	1 781	1 144
Šternov	5 843	557	367	414	289
Třebomyslice	9 167	1 017	2 061	1 316	592

Za války bylo draho, tak např. se platilo: 1 libra pšeničné mouky 25 krejcarů, režná 18 kr., máslo 46 kr. až 1 zlatý, sýr 24 kr., sůl 6 kr., svíčky 28 - 36 kr., hovězí maso 11 kr., vepřové 15 kr., káva a cukr 2 zl. 27 kr. až 3 zl., 1 míra pšenice 12-15 zl., sláma 12-14 zl., med 1 zl., kopa vajec 3 zl. atd.

O bitvě u Slavkova

Z nejstarší školní kroniky psané prvním učitelem školy v letech 1860 - 1891 Antonínem Lefnerem (doslovné znění).

Obec Začany jest světoznámá osada od r. 1805, 2. prosince skrz tu osudnou bitvu, která byla provedena od Křenovic k Praci, k Sokolnicím, k Tvarožné až Tuřanům v tom celém okolí. Nejkrutější pak byla od Prace, tam na těch vrchách až ke Zbejšovu, k Újezdu, k Sokolnicím, k Začanům do rybníka, tehda napuštěného vodou, do kterého mnoho vojska a koňstva s vozemi vehnání byli.

Doposud očití svědkové vypravují, že mnoho koňstva ještě třetí den v ledě pobořeném řehtalo v tom rybníce a nemohlo ani sem ani tam, poněvadž ve vozích zapřažení byli. Co bylo při kraji toho rybníka zabředlé a probořené, museli z okolí lidé pomáhat, ty voze a koně s velkou obtíží vytahovali.

Všeliké zbytky, které tenkrát ve vodě zůstaly, se pak v pozdních dobách, jako šavle, pušky, podkovy atd. nacházely, a ze hloubky, když již rybník v r. 1835 vody zproštěn a na sucho byl, se od pronajímatele toho rybníka Bedřicha Reinera asi v letech 1865 za správce Fr. Žemličky úrodným stal a tenkrát již dobře zvláštními pluhy se oralo, byly tyto věci na vrch vyorány. Bohužel od zerzu již zničeny a sežrány, a pročež samy od sebe se rozpadly. Není tedy žádné památky o Začanech oné bitvy v zachovalosti, jak z vrchu řečeno; byly již od zuba času zničeny, až na těch 5 koul ve štítě mlýnském zazděných, které tenkrát mlynář Žandovský do těch známek zazdít nechal; zajisté když z újezdské hory tam na onen štít od mlýna stříleno bylo.

Zmařený atentát na Napoleona v Brně

Profesor filosofického učiliště brněnského dr. Beda Dudík, benediktin rajhradského kláštera, potomní zemský moravský historiograf, uveřejnil r. 1848 ve vídeňských Schmidlových „Oesterreichische Blätter für Literatur und Kunst Geschichte Geografie, Statistik und Naturkunde“ noticku o tom, kterak několik málo dní před bitvou u Slavkova r. 1805 čirou náhodou překažen byl vražedný úklad na císaře Napoleona v Brně.

*Převzato z rukopisných poznámek našeho občana Stanislava Podlouckého z čísla 226 (*1904 +1975).*

Po vítězstvích, jichž Mural a Lames 15. a 16. listopadu 1805 dobyli nad rakouskou armádou u Hollbrunu a Guntersdorfu, přeložil Napoleon svůj hlavní stan do Znojma, odtud do Pohořelic a do Brna. Předvídaje, že na blízku tohoto města musí být svedena rozhodná bitva, věnoval mnoho péče tehdy ještě stávajícímu opevnění a citadele Špilberku, aby v případě potřeby měl zde jistou oporu.

Zrána 29. listopadu jel Napoleon koňmo, provázen svým štábem, ze Zemského domu, kde byl ubytován, Brněnskou bránou, aby prohlédl opevňovací práce na Špilberku. Těsně před Brněnskou bránou, kde se ulice tak zužuje, že sotva dva vozy mohou si tam vyhnouti, stojí bezvýznamný jednopatrový dům číslo 261 patřící tehdy městskému kružidláři Zirkel Schmied Mittermaierovi. Ten, aby kolem jedoucího císaře lépe viděl, vystoupil na půdu. Jak se však ulekl, když spatřil svého tovaryše Christla an s nabitou puškou stojí ve vikýři.

„Nešťastníku, co děláš?“ S těmi slovy vrhl se na něho. „Chci císaře zastřelit“, zněla klidná odpověď tovaryšova. Docela moudře střežil se Mittermaier prozraditi o tomto vražedném úkladu. Když však později jiné poměry nastaly, vyprávěl tento počestný měšťan často svým známým podrobně tuto událost. Chytře měl Christel plán promyšlený, nebylo pochyby, že by se mu byl nepodařil. Výhodu tu skýtala úzká ulice, tovaryš choval naprostý klid a byl připraven prchnouti zadní ulicí směřující k evangelické modlitebně. Často litoval, že mu v tom bylo zabráněno.

Mittermaier jest již několik roků mrtev - končí Dudík, avšak žijí ještě někteří vážení měšťané a státní úředníci, kteří slyšeli tuto událost z úst Mittermaierových vypravovati a jsou ochotni dotvrditi na každé vyzvání s udáním svého jména.